Ceturtdiena, 2022. gada 20. oktobris

P9_TA(2022)0373

ANO 2022. gada Klimata pārmaiņu konference (COP 27) Šarm eš Šeihā (Ēģipte)

Eiropas Parlamenta 2022. gada 20. oktobra rezolūcija par ANO 2022. gada Klimata pārmaiņu konferenci (COP 27) Šarm eš Šeihā (Ēģipte) (2022/2673(RSP))

(2023/C 149/05)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) un tai pievienoto Kioto protokolu,

— ņemot vērā nolīgumu, kuru pieņēma *UNFCCC* Pušu konferences (*COP 21*) 21. sesijā Parīzē 2015. gada 12. decembrī ("Parīzes nolīgums"),

— ņemot vērā *UNFCCC* Pušu konferences 26. sesiju (*COP 26*), Kioto protokola pušu sanāksmes 16. sesiju (*CMP 16*) un Pušu konferences trešo sesiju, kura rīkota kā Parīzes nolīguma pušu sanāksme (*CMA 3*) un notika Glāzgovā (Apvienotajā Karalistē) no 2021. gada 31. oktobra līdz 13. novembrim, kā arī Glāzgovas Klimata paktu, kas pieņemts 2021. gada 13. novembrī,

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),

— ņemot vērā Parlamenta 2021. gada 21. oktobra rezolūciju par ANO 2021. gada Klimata pārmaiņu konferenci (*COP 26*) Glāzgovā (Apvienotā Karaliste) ([1]),

— ņemot vērā Parlamenta 2019. gada 28. novembra rezolūciju par ārkārtas situāciju klimata un vides jomā ([2]),

— ņemot vērā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) īpašo ziņojumu par globālo sasilšanu 1,5 °C robežās, īpašo ziņojumu par klimata pārmaiņām un zemi, īpašo ziņojumu par okeānu un kriosfēru mainīga klimata apstākļos un sesto novērtējuma ziņojumu (*AR6*),

— ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 17. decembra rezolūciju par ES stratēģiju attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām ([3]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 6. aprīļa Lēmumu (ES) 2022/591 par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2030. gadam ([4]),

— ņemot vērā 2020. gada 17. septembra rezolūciju par Eiropas gadu zaļākām pilsētām (2022) ([5]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") ([6]),

— ņemot vērā Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumu "Eiropas zaļais kurss" (COM(2019)0640),

([1]) OV C 184, 5.5.2022., 118. lpp.
([2]) OV C 232, 16.6.2021., 28. lpp.
([3]) OV C 445, 29.10.2021., 156. lpp.
([4]) OV L 114, 12.4.2022., 22. lpp.
([5]) OV C 385, 22.9.2021., 167. lpp.
([6]) OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.

— ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 15. janvāra rezolūciju par Eiropas zaļo kursu ([7]),

— ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 16. septembra rezolūciju par ES lomu pasaules mežu aizsardzībā un atjaunošanā ([8]),

— ņemot vērā *UNFCCC* 2021. gada 17. septembra kopsavilkuma ziņojumu par nacionāli noteikto devumu saskaņā ar Parīzes nolīgumu,

— ņemot vērā ANO Vides programmas (*UNEP*) jaunāko 2021. gada emisiju samazināšanas deficīta ziņojumu "*The Heat Is On*" (2021. gada 26. oktobris), 2021. gada pielāgošanās samazināšanas deficīta ziņojumu "*The Gathering Storm*" (2021. gada 1. novembris) un 2021. gada 20. oktobra ražošanas samazināšanas deficīta ziņojumu,

— ņemot vērā Starptautiskās Enerģētikas aģentūras (*IEA*) 2022. gada marta pamatziņojumu "Globālais enerģētikas pārskats: CO_2 emisijas 2021. gadā",

— ņemot vērā Starptautiskās Enerģētikas aģentūras 2021. gada maija ziņojumu "Nulles emisijas līdz 2050. gadam: globālās enerģētikas nozares ceļvedis" un tās 2020. gada ziņojumu "Enerģētikas tehnoloģiju perspektīvas",

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Mežu foruma sekretariāta 2021. gada ziņojumu par vispārējiem mērķiem mežu jomā,

— ņemot vērā Santjago tīklu par zaudējumu un kaitējumu atlīdzināšanu,

— ņemot vērā Sendai ietvarprogrammu katastrofu riska mazināšanai 2015.–2030. gadam,

— ņemot vērā Pasaules Meteoroloģijas organizācijas (PMO) 2021. gada aprīļa ziņojumu par globālo klimata stāvokli 2020. gadā un 2022. gada maija ziņojumu par globālo klimata stāvokli 2021. gadā,

— ņemot vērā ANO Katastrofu riska mazināšanas biroja (*UNDRR*) 2022. gada Globālo novērtējuma ziņojumu par katastrofu riska mazināšanu (*GAR 2022*),

— ņemot vērā *UNFCCC* Finanšu pastāvīgās komitejas pirmo ziņojumu par jaunattīstības valstu Pušu vajadzību noteikšanu saistībā ar Konvencijas un Parīzes nolīguma īstenošanu 2021. gadā (*NDR*),

— ņemot vērā Starpvaldību zinātnes un politikas platformas bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (*IPBES*) 2019. gada 31. maija globālo novērtējuma ziņojumu par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem, kā arī tās 2020. gada 29. oktobra darbsemināra ziņojumu par bioloģisko daudzveidību un pandēmijām,

— ņemot vērā Padomes 2022. gada 21. februārī pieņemtos secinājumus "ES klimata diplomātija: paātrināt Glāzgovas sarunu rezultātu īstenošanu",

— ņemot vērā 2021. gada 28. aprīļa rezolūciju par augsnes aizsardzību ([9]),

— ņemot vērā *UN Women* — Sieviešu statusa komisijas (*CSW*) 66. sanāksmē pieņemtos secinājumus "Dzimumu līdztiesības panākšana un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšana visām sievietēm un meitenēm saistībā ar klimata pārmaiņām un vides un katastrofu riska mazināšanas politiku un programmām 2022. gadā",

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 11. marta paziņojumu "Jauns aprites ekonomikas rīcības plāns. Par tīrāku un konkurētspējīgāku Eiropu" (COM(2020)0098),

([7]) OV C 270, 7.7.2021., 2. lpp.
([8]) OV C 385, 22.9.2021., 10. lpp.
([9]) OV C 506, 15.12.2021., 38. lpp.

Ceturtdiena, 2022. gada 20. oktobris

— ņemot vērā Padomes 2022. gada 4. oktobra secinājumus par finansējumu klimata pārmaiņām, ņemot vērā *UNFCCC* 27. Pušu konferenci (*COP 27*) Šarm eš Šeihā 2022. gada 6.–18. novembrī,

— ņemot vērā Padomes 2021. gada 19. novembra secinājumus par ūdeni ES ārējās darbības jomā,

— ņemot vērā Komisijas 2021. gada 24. februāra paziņojumu "Ceļā uz klimatnoturīgu Eiropu: jaunā ES Klimatadaptācijas stratēģija" (COM(2021)0082),

— ņemot vērā ANO Vides programmas 2021. gada 18. februāra ziņojumu "Miera izlīgšana ar dabu — zinātnisks projekts klimata, bioloģiskās daudzveidības un piesārņojuma ārkārtas situāciju risināšanai",

— ņemot vērā ANO Vides programmas 2021. gada 6. maija ziņojumu "Globālais metāna novērtējums: metāna emisiju samazināšanas ieguvumi un izmaksas",

— ņemot vērā 2022. gada 23. jūnija rezolūciju par ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu un sasniegšanu ([10]),

— ņemot vērā 2021. gada 9. jūnija rezolūciju "ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu" ([11]),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. oktobra paziņojumu par ES metāna emisiju mazināšanas stratēģiju (COM(2020)0663),

— ņemot vērā *IPBES* un *IPCC* kopīgi sponsorētā darbsemināra 2021. gada 10. jūnija ziņojumu par bioloģisko daudzveidību un klimata pārmaiņām,

— ņemot vērā jautājumus Komisijai un Padomei par ANO 2022. gada Klimata pārmaiņu konferenci (*COP 27*) Šarm eš Šeihā (Ēģipte) (O-000041/2022 – B9-0027/2022 un O-000042/2022 – B9-0028/2022),

— ņemot vērā Reglamenta 136. panta 5. punktu un 132. panta 2. punktu,

A. tā kā Parīzes nolīgums stājās spēkā 2016. gada 4. novembrī; tā kā līdz 2022. gada septembrim 193 no 197 *UNFCCC* Pusēm ir iesniegušas ANO ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumentus;

B. tā kā ANO ir izsludinājusi ārkārtas situāciju klimata un vides jomā un apņēmusies steidzami īstenot konkrētas darbības, lai apkarotu un ierobežotu šos draudus, pirms nav par vēlu; tā kā biodaudzveidības zudums un klimata pārmaiņas ir savstarpēji saistītas un viena otru pastiprina, abas rada līdzvērtīgus draudus dzīvībai uz mūsu planētas un līdz ar to šīs problēmas nekavējoties ir jārisina kopā;

C. tā kā 2020. gada 17. decembrī ES un tās dalībvalstis iesniedza *UNFCCC* atjaunināto nacionāli noteikto devumu (NND), kas uzliek pienākumu ES sasniegt saistošu mērķrādītāju — bez starptautisko kredītu ieguldījuma panākt, lai visas ekonomikas neto iekšzemes siltumnīcefekta gāzu emisijas (SEG) līdz 2030. gadam samazinātos par vismaz 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni; tā kā šis mērķrādītājs bija nostiprināts Savienības tiesību aktos ar Regulu (ES) 2021/1119;

D. tā kā saskaņā ar *UNEP* 2021. gada emisiju samazināšanas deficīta ziņojumu Parīzes nolīguma parakstītājvalstu līdzšinējās saistības nebūs pietiekamas, lai sasniegtu kopīgo mērķi, un tāpēc gadsimta beigās globālā temperatūra paaugstināsies par 2,7 °C, vienlaikus norādot, ka pasaule joprojām bīstami atpaliek no Parīzes nolīguma prasību izpildes; tā kā dabiskās atgriezeniskās saites cilpas varētu vēl vairāk pastiprināt globālo sasilšanu; tā kā biežāki karstuma

([10]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0263.
([11]) OV C 67, 8.2.2022., 25. lpp.

viļņi, sausums un plūdi jau pārsniedz augu un dzīvnieku izturības slieksni, izraisot masveida bojāeju, piemēram, koku un koraļļu bojāeju; tā kā šie ekstrēmie laikapstākļi notiek vienlaikus, izraisot secīgu ietekmi, ko kļūst arvien grūtāk pārvaldīt ([12]); tā kā daudzos nacionālajos klimata plānos rīcība novilcināta līdz 2030. gadam un daudzas *UNFCCC* Puses vēl nav veikušas pietiekamus pasākumus, lai pat virzītos uz savu NND sasniegšanu;

E. tā kā saskaņā ar *IPCC* 6. novērtējumu nolūkā ierobežot sasilšanu 1,5 °C robežās un nepieļaut to pārsniegšanu globālo SEG emisiju ierobežojuma maksimums jāsasniedz ne vēlāk kā līdz 2025. gadam un līdz 2030. gadam emisijas jāsamazina par 43 % salīdzinājumā ar 2019. gada līmeni, turklāt arī metāna emisijas būtu jāsamazina aptuveni par trešdaļu; tā kā pat optimistiskā scenārija gadījumā, ja vidējās globālās temperatūras paaugstināšanos ierobežotu līdz 1,5 °C, tas neatgriezeniski nelabvēlīgi ietekmētu cilvēku sistēmas un ekosistēmas un ievērojami apsteigtu un samazinātu to pielāgošanās spējas, tādējādi radot zaudējumus un kaitējumu; tā kā saskaņā ar Pasaules Meteoroloģijas organizācijas datiem patlaban pastāv gandrīz 50 % risks, ka laikposmā no 2022. līdz 2026. gadam globālā sasilšana īslaicīgi pārsniegs 1,5 °C; tā kā *IEA* ir norādījusi, ka pasaules ekonomikas atlabšana no Covid-19 krīzes nav sasniegusi vēlamo ilgtspējīgas atlabšanas līmeni; tā kā globālais CO_2 emisiju pieaugums par vairāk nekā diviem miljardiem tonnu 2021. gadā bijis vēsturē lielākais ikgadējais pieaugums absolūtā izteiksmē, kas pārsniedza iepriekšējā gada pandēmijas radīto emisiju aiztaupījumu, ko radīja saimniecisko darbību intensitātes samazināšanās; tā kā ogles radīja vairāk nekā 40 % no kopējā globālā CO_2 emisiju pieauguma 2021. gadā;

F. tā kā lielākā daļa emisiju no sintētiskajiem slāpekļa mēslošanas līdzekļiem rodas pēc to iestrādes augsnē un nokļūšanas atmosfērā slāpekļa oksīda (N_2O) veidā, kas ir noturīgas SEG ar 265 reizes lielāku globālās sasilšanas potenciālu nekā CO_2, turpretim sintētisko slāpekļa mēslošanas līdzekļu ražošana veidoja 35,2 % no kopējā ar sintētisko mēslošanas līdzekļu saistīto emisiju daudzuma, savukārt lauka emisijas veidoja 62,4 % un transports — atlikušos 2,4 %; tā kā četri lielākie emitētāji (Ķīna, Indija, ASV un ES) kopā radīja 63 % no visām radītajām emisijām;

G. tā kā saskaņā ar Starptautiskās Enerģētikas aģentūras (*IEA*) ziņojumu "Enerģētikas tehnoloģiju perspektīvas", lai panāktu nulles emisijas, ir būtiski jāpaātrina tīro tehnoloģiju izstrāde un ieviešana; tā kā pusi no dekarbonizācijas, kas nepieciešama, lai līdz 2050. gadam sasniegtu nulles neto emisiju līmeni, nodrošinās tehnoloģijas, kas patlaban ir izstrādes posmā laboratorijā vai demonstrējumu posmā;

H. tā kā enerģētikas krīze ir pievērsusi uzmanību jautājumam par energoapgādes drošību un vajadzībai samazināt enerģijas pieprasījumu, kā arī dažādot energosistēmu, radot lielāku pieprasījumu pēc esošajiem un drīzumā pieejamajiem atjaunīgās enerģijas un energoefektivitātes risinājumiem; tā kā Krievijas nelikumīgais militārais iebrukums Ukrainā un no tā izrietošās sekas ir vēl vairāk palielinājuši nepieciešamību ātri pārveidot pasaules energosistēmu; tā kā pārmērīgā paļaušanās uz fosilo kurināmo un nestabilitāte pasaules enerģijas tirgos norāda uz nepieciešamību gan Eiropā, gan pasaulē prioritāti piešķirt ieguldījumiem energoefektivitātē un pietiekamībā, dekarbonizācijā, ilglaicīgā enerģijas uzglabāšanā, inovatīvu tīru tehnoloģiju ieviešanā, atjaunīgā enerģijā, viedo tīklu risinājumos un ilgtspējīgās bezemisiju tehnoloģijās, kā arī attīstīt sociālekonomisko modeli, kas ir saderīgs ar veselīgu vidi nākamajām paaudzēm, nepārsniedzot planētas iespēju robežas; tā kā būtu jāatbalsta inovācija un jaunu, zaļu tehnoloģiju izstrāde, jo tās var palīdzēt mazināt klimata pārmaiņas, kā arī veicināt ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi un ES konkurētspēju;

([12]) *IPCC* klimatadaptācijas ziņojums, 2022. gads.

Ceturtdiena, 2022. gada 20. oktobris

I. tā kā *IPCC* ir aicinājusi pasauli nepieļaut globālo sasilšanu vairāk par 1,5 °C, tomēr 2020. gadā sasilšana jau bija par aptuveni 1,2 °C augstāka nekā pirmsindustriālajā laikposmā; tā kā saskaņā ar *IPCC* datiem ir skaidrs, ka cilvēka ietekme nepārprotami ir izraisījusi atmosfēras, okeāna un sauszemes sasilšanu, un cilvēka izraisīto klimata pārmaiņu ietekme ir jūtama, palielinoties ekstremālu laikapstākļu, tostarp karstuma viļņu, sausuma, plūdu, sniega vētru, viesuļvētru un ugunsgrēku biežumam; tā kā no 2000. līdz 2019. gadam plūdi, sausums un vētras vien ietekmēja gandrīz četrus miljardus cilvēku visā pasaulē, atņemot vairāk nekā 300 000 dzīvību; tā kā šo ārkārtējo notikumu biežums kopš 1980.–1999. gada ir krasi mainījies — plūdu biežums ir pieaudzis par 134 %, vētru — par 40 % un sausuma — par 29 % ([13]);

J. tā kā ir zinātniski pierādīta saikne starp veselības, vides un klimata krīzēm; tā kā ekstrēmi laikapstākļi, biodaudzveidības zudums, zemes degradācija un ūdens trūkums liek cilvēkiem pārvietoties un būtiski ietekmē viņu veselību; tā kā saskaņā ar Pasaules Veselības organizācijas datiem klimata pārmaiņas ir vienīgais lielākais drauds cilvēces veselībai un no 2030. līdz 2050. gadam klimata pārmaiņas ik gadu papildus izraisīs aptuveni 250 000 nāves gadījumu ([14]); tā kā gaisa piesārņojums pasaulē izraisa aptuveni 7 miljonus priekšlaicīgas nāves gadījumu un tā kā līdz 2030. gadam veselībai, ieskaitot mentālo veselību, nodarītā tiešā kaitējuma izmaksas būs no diviem līdz četriem miljardiem USD gadā;

K. tā kā ANO *UNDRR* publicētajā Globālajā novērtējuma ziņojumā (*GAR 2022*) atklāts, ka pēdējos divdesmit gados katru gadu notikušas no 350 līdz 500 vidēja līdz liela mēroga katastrofas, un prognozēts, ka līdz 2030. gadam katastrofu skaits sasniegs 560 katastrofu gadā jeb 1,5 katastrofas dienā;

L. tā kā klimata pārmaiņas ir galvenais vides degradācijas cēlonis, kam ir negatīva ietekme uz pārtikas un ūdens nodrošinājumu, piekļuvi dabas resursiem un kas nodara kaitējumu cilvēku veselībai; tā kā ūdens trūkums, plūdi un sausums ir galvenie riski Eiropā un ūdens trūkums ietekmē vairākas nozares visā ES, radot kaskādes un papildu ietekmi; tā kā galvenie pielāgošanās risinājumi ir ūdens izmantošanas efektivitātes uzlabošana; tā kā būtu jāievieš digitāli risinājumi, lai Eiropā un ārpus tās izveidotu noturīgu un zaļu sabiedrību; tā kā būtu jāiesaista visas ieinteresētās personas un nozares, lai izveidotu ūdens resursu ziņā gudru sabiedrību, vienlaikus risinot jautājumus, kas saistīti ar pielāgošanos klimata pārmaiņām, nodrošinātību ar pārtiku un ūdeni, biodaudzveidības aizsardzību un resursefektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku; tā kā ES un dalībvalstīm būtu arī jāattīsta šī pieeja, jo īpaši izmantojot Eiropas kaimiņattiecību politiku, ES ārējās darbības un ANO darba programmas;

M. tā kā tiek prognozēts, ka ar klimatu saistītie riski veselībai, iztikas līdzekļiem, nodrošinātībai ar pārtiku, ūdens apgādei un ekonomikas izaugsmei būs daudz lielāki, ja globālā sasilšana būs 2 °C; tā kā tiek prognozēts, ka globālās sasilšanas ierobežošana līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar 2 °C samazinās ietekmi uz sauszemes, saldūdens un piekrastes ekosistēmām un nodrošinās vairāk pakalpojumu cilvēkiem; tā kā tāpēc ir vajadzīgi centieni temperatūras pieaugumu ierobežot līdz 1,5 °C virs pirmsindustriālā laikmeta līmeņa;

N. tā kā Parīzes nolīguma preambulā ir atzīts, "cik svarīgi ir nodrošināt visu ekosistēmu — tostarp okeānu — integritāti", un *UNFCCC* 4. panta 1. punkta d) apakšpunktā noteikts, ka jāveicina siltumnīcefekta gāzu piesaistītājsistēmu un krātuvju, tostarp biomasas, mežu un okeānu, kā arī citu sauszemes, piekrastes un jūras ekosistēmu ilgtspējīga apsaimniekošana, saglabāšana un pilnveidošana; tā kā *IPBES* globālajā novērtējuma ziņojumā par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem ir uzsvērts, ka ilgtspējīgai dabas izmantošanai būs ievērojama nozīme, lai pielāgotos un mazinātu bīstamo antropogēno iejaukšanos klimata sistēmā;

([13]) ANO Katastrofu riska mazināšanas birojs, "Katastrofu radītās cilvēkresursu izmaksas: pārskats par pēdējiem 20 gadiem laikposmā no 2000. līdz 2019. gadam", https://www.undrr.org/media/48008/download

([14]) https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/climate-change-and-health#:~:text=Climate%20change%20affects%20the%20social,malaria%2C%20diarrhoea%20and%20heat%20stress

O. tā kā okeānu saglabāšana ir ļoti svarīga to lomai klimata sistēmā, piemēram, dabiskā un antropogēnā CO_2 un siltuma uzņemšanai un pārdalīšanai, kā arī ekosistēmu atbalstam; tā kā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes 2019. gada īpašajā ziņojumā par okeānu un kriosfēru mainīgajā klimatā norādīts, ka kopš 1970. gada okeāni ir pakāpeniski sasiluši un ir absorbējuši vairāk nekā 90 % no klimata sistēmas liekā siltuma; tā kā okeāna sasilšana ietekmē piekrastes ekosistēmas, izraisot jūras karstuma viļņu pastiprināšanos, paskābināšanos, skābekļa zudumu, sāļuma ieplūšanu un jūras līmeņa celšanos;

P. tā kā Glāzgovas Klimata paktā ir atzīta ieinteresēto pušu, kas nav Puses, tostarp pilsoniskās sabiedrības, pamatiedzīvotāju, vietējo kopienu, jauniešu, bērnu, vietējo un reģionālo pašvaldību un citu ieinteresēto pušu, nozīmīgā loma, veicinot progresu ceļā uz Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanu, un uzsvērta steidzama nepieciešamība pēc daudzlīmeņu un sadarbības rīcības;

Q. tā kā klimata pārmaiņas tieši vai netieši apdraud arī iespēju pilnībā izmantot cilvēktiesības, tostarp tiesības uz dzīvību, ūdeni un sanitāriju, pārtiku, veselību un mājokli; tā kā cilvēku spējas pielāgoties klimata pārmaiņām ir nesaraujami saistītas ar viņu piekļuvi cilvēka pamattiesībām un to ekosistēmu veselību, no kurām ir atkarīga viņu iztika un labbūtība; tā kā saskaņā ar Starptautiskās Migrācijas organizācijas datiem klimata pārmaiņu ietekmes dēļ vairāk nekā 200 miljoni cilvēku varētu būt spiesti migrēt; tā kā iekšējās klimata migrācijas mērogs būs vislielākais nabadzīgākajos un klimatiski visneaizsargātākajos reģionos; tā kā globāla mēroga pasākumi SEG emisiju samazināšanai varētu krasi palēnināt iekšējo klimata migrantu skaita pieaugumu, līdz 2050. gadam samazinot to pat par 80 % ([15]);

R. tā kā pēdējie septiņi gadi (no 2015. līdz 2021. gadam) ir bijuši vissiltākie reģistrētie gadi; tā kā 2021. gadā arī jūras līmenis sasniedza jaunu rekordaugstu līmeni; tā kā pasaules mērogā jūras līmenis no 2013. līdz 2021. gadam paaugstinājās vidēji par 4,5 mm gadā, un vairākos reģionos jūras līmenis paaugstinās "ievērojami straujāk" nekā vidēji pasaulē, norāda PMO; tā kā 2021. gadā Grenlandes ledus segas augstākajā punktā pirmo reizi vēsturē tika reģistrēti nokrišņi;

S. tā kā 2030. gadā 1 % pasaules visbagātāko iedzīvotāju patēriņa emisijas uz vienu iedzīvotāju joprojām būs 30 reižu lielākas nekā pasaules līmenī uz vienu iedzīvotāju, savukārt pasaules nabadzīgākās iedzīvotāju puses emisijas būs vairākas reizes mazākas par šo līmeni ([16]);

T. tā kā vairākums jaunattīstības valstu atmosfērā rada niecīgu daudzumu siltumnīcefekta gāzu emisiju, kas izraisa klimata pārmaiņas; tā kā klimata pārmaiņu ietekme jaunattīstības valstīs ir palielinājusies; tā kā resursi, ko tās var piesaistīt pielāgošanās pasākumiem, lai novērstu klimata pārmaiņu negatīvo ietekmi un panāktu noturību pret klimata pārmaiņām un ilgtspējīgu attīstību, ir acīmredzami nepietiekami;

U. tā kā *UNFCCC* pirmajā ziņojumā par jaunattīstības valstu pušu vajadzību noteikšanu teikts, ka aprēķinātās jaunattīstības valstu vajadzības NND īstenošanai ir 5,8 līdz 5,9 triljoni USD, no kuriem 502 miljardi USD ir noteikti kā vajadzības, kurām nepieciešami starptautiski finansējuma avoti;

([15]) Starptautiskā Rekonstrukcijas un attīstības banka, Pasaules Banka, "*Groundswell, Acting on Internal Climate Migration*" II daļa, 2021, https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/36248.

([16]) Eiropas Vides rīcībpolitikas institūts (*IEEP*) un *Oxfam*, "*Carbon Inequality in 2030*", 2021. gada novembris, pieejams tīmekļa vietnē: https://oxfamilibrary.openrepository.com/bitstream/handle/10546/621305/bn-carbon-inequality-2030-051121-en.pdf.

V. tā kā 2020. gadā *Global Witness* uzskaitīja 227 nogalinātus zemes un vides aizstāvjus, no kuriem 71 % strādāja, lai aizsargātu pasaules mežus no atmežošanas un rūpnieciskās attīstības, bet citi gāja bojā, jo aizsargāja upes, piekrastes teritorijas un okeānus; tā kā 2020. gadā vardarbība pret zemes un vides aizstāvjiem pārsvarā bija koncentrēta pasaules dienvidu valstīs un mazāk nekā 1 % no visiem reģistrētajiem letālajiem uzbrukumiem bija reģistrēti globālajos ziemeļos; tā kā no 2015. līdz 2019. gadam vairāk nekā trešdaļa no visiem uzbrukumiem ar letālām sekām bija vērsti pret pirmiedzīvotājiem, lai gan pirmiedzīvotāju kopienas veido tikai 5 % no pasaules iedzīvotāju skaita ([17]),

1. atgādina, ka klimata un biodaudzveidības krīze ir viena no svarīgākajām problēmām, ar ko saskaras cilvēce, un ka visām valdībām un dalībniekiem visā pasaulē ir jādara viss iespējamais, lai tās steidzami pārvarētu, uzskatot abas krīzes par cieši saistītām; uzsver, ka vajadzīga starptautiska sadarbība, reģionālo un vietējo pašvaldību, uzņēmumu un citu nevalstisko dalībnieku iesaiste, solidaritāte, taisnīga pārkārtošanās, zinātnē balstīta saskaņota rīcība, kā arī nelokāma apņemšanās darīt vairāk un pielīdzināt politiku atbilstīgi šīm vērienīgajām iecerēm, lai izpildītu mūsu kopīgo pienākumu ierobežot globālo sasilšanu, novērst biodaudzveidības zudumu un līdz ar to aizsargāt planētu kopumā un visu tagadējo un nākamo paaudžu labbūtību;

2. pauž bažas par *UNEP* 2021. gada emisiju samazināšanas deficīta ziņojumā un tā 2021. gada 4. novembrī publicētajā papildinājumā iekļautajiem konstatējumiem, jo īpaši par to, ka, neraugoties uz vērienīgākiem solījumiem klimata jomā, par kuriem tika paziņots pirms *COP 26* un tās laikā, prognozētās emisijas virza pasauli uz temperatūras paaugstināšanos par 2,7 °C, ja paziņotie valstu klimata mērķi 2030. gadam tiks pilnībā īstenoti kopā ar citiem mitigācijas pasākumiem, kas ievērojami pārsniedz Parīzes nolīguma mērķus ierobežot globālo sasilšanu krietni zem 2 °C atzīmes un turpināt centienus to ierobežot līdz 1,5 °C; pauž satraukumu par to, ka emisijas joprojām pieaug un ka emisiju samazināšanas deficīts palielinās; uzsver, ka globālās sasilšanas ierobežošanai līdz 1,5 °C nepieciešams strauji, ievērojami un noturīgi samazināt globālās SEG emisijas, kā arī līdz 2030. gadam par 43 % ierobežot CO_2 emisijas pasaulē salīdzinājumā ar 2019. gada līmeni; atgādina, ka, pieņemot Glāzgovas Klimata paktu, visas puses ir atzinušas, ka, ierobežojot globālo vidējās temperatūras pieaugumu līdz 1,5 °C atzīmei salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, ievērojami mazinātos ar klimata pārmaiņām saistītie riski un šādu pārmaiņu ietekme;

3. uzsver, ka saskaņā ar *UNEP* 2021. gada emisiju samazināšanas deficīta ziņojumu fosilā kurināmā, atkritumu un lauksaimniecības nozaru radīto metāna emisiju samazināšana varētu palīdzēt īstermiņā novērst emisiju samazināšanas deficītu un ierobežot sasilšanu, taču uzsver, ka, lai tas notiktu, ir steidzami vajadzīgi skaidri definēti noteikumi, kuru mērķis ir panākt faktisku emisiju samazinājumu, kam papildus īstenotu pasākumus progresa uzraudzīšanai un pārredzamības nodrošināšanai;

4. uzsver, ka aizvien vairāk valstu apņemas līdz gadsimta vidum sasniegt neto nulles emisiju mērķrādītājus, taču uzsver, ka šādas saistības steidzami jāintegrē stabilos īstermiņa mērķrādītājos, rīcībpolitikās un darbībās, kas jānodrošina ar finanšu līdzekļiem un jāatspoguļo pārskatītajos NND kā palielināti klimata mērķrādītāji 2030. gadam, lai pasaules siltumnīcefekta gāzu emisijas iespējami ātrāk sasniegtu maksimumu; piekrīt *UNEP* novērtējumam, ka daudzos nacionālajos klimata plānos rīcība novilcināta līdz 2030. gadam un ka daudzi ilgtermiņa solījumi par nulles neto emisijām ir ļoti neskaidri;

5. ar dziļām bažām atzīmē PMO jaunāko ziņojumu par klimata stāvokli, kurā norādīts, ka 2021. gadā četri galvenie klimata rādītāji — jūras līmeņa celšanās, okeānu karstums, okeānu paskābināšanās un SEG koncentrācija — pārspēja jaunus rekordus;

([17]) *Global Witness*, "*Last Line of Defence, The industries causing the climate crisis and attacks against land and environmental defenders*", 2021. gada septembris, pieejams tīmekļa vietnē: https://www.globalwitness.org/en/campaigns/environmental-activists/last-line-defence/.

Glāzgovas Klimata pakts un COP 27 Šarm eš Šeihā

6. atzīmē *COP 26* un Glāzgovas Klimata pakta panākto progresu; tomēr uzsver, ka ierobežot globālo sasilšanu līdz 1,5 °C varēs tikai tad, ja šajā kritiskajā desmitgadē līdz 2030. gadam tiks veikti tūlītēji pasākumi; uzsver, ka *COP 26* lūdza Pusēm savos NND pārskatīt un pastiprināt 2030. gada mērķrādītājus, jo līdz 2022. gada beigām tie ir jāsaskaņo ar Parīzes nolīguma temperatūras mērķi, ņemot vērā dažādos valstu apstākļus; stingri mudina visas *UNFCCC* puses līdz *COP 27* palielināt savus NND, lai novērstu mērķu atšķirības, un pielīdzināt savu politiku tā, lai tā atbilstu šim vērienīgajam mērķim; aicina ES un visas G20 valstis šajā sakarā uzņemties vadošo lomu pasaules mērogā;

7. atzinīgi vērtē *COP 26* lēmumu izveidot darba programmu, lai steidzami pastiprinātu klimata pārmaiņu seku mazināšanas mērķu vērienīgumu un īstenošanu šajā izšķirošajā desmitgadē, papildinot globālo izsvēršanu, lai katru gadu pirms katras *COP* atjauninātu kopsavilkuma ziņojumu par NND un katru gadu sasauktu augsta līmeņa ministru apaļā galda diskusiju par vērienīgajām iecerēm līdz 2030. gadam; mudina *COP 27* pieņemt šo darba programmu un nodrošināt ikgadēju mērķu pārskatīšanu, atspoguļojot labākās pieejamās zinātniskās atziņas un Pušu iespējami vērienīgākos mērķus; uzsver, ka Pusēm būs jāpārskata un jāpalielina savi NND, līdz tie saskanēs ar virzienu, kas ir saderīgs ar globālās sasilšanas ierobežošanu līdz 1,5 °C;

8. atzinīgi vērtē to, ka Glāzgovā pabeigts Parīzes nolīguma noteikumu kopums, un uzsver, ka noteikumu kopuma īstenošanai ir jānodrošina spēcīga vides integritāte un jāsasniedz visaugstākais vērienīguma līmenis;

9. atzinīgi vērtē to, ka Glāzgovas Klimata paktā ir uzsvērta pielāgošanās nozīme un nepieciešamība paplašināt rīcību, lai uzlabotu pielāgošanās spējas, stiprinātu noturību un mazinātu neaizsargātību pret klimata pārmaiņām; šajā ziņā norāda, ka pagājušajā gadā 47 valstis iesniedza pielāgošanās paziņojumus vai nacionālos pielāgošanās plānus, un sagaida, ka citas valstis iesniegs savus paziņojumus saskaņā ar Parīzes nolīgumu; atzinīgi vērtē jaunizveidoto Glāzgovas dialogu par zaudējumiem un kaitējumu, kura mērķis ir koncentrēties uz finansēšanas mehānismiem, lai novērstu, mazinātu un risinātu ar klimata pārmaiņu negatīvo ietekmi saistītos zaudējumus un kaitējumu;

10. ņem vērā *COP 26* paustos solījumus klimata finansējuma jomā, taču pauž nožēlu, ka 2021. gada klimata pārmaiņu finansēšanas plāns liecina, ka pašreizējo globālo 100 miljardu USD mērķi, visticamāk, izdosies sasniegt tikai 2023. gadā, proti, trīs gadus pēc sākotnēji noteiktā termiņa; norāda uz pieaugošo finansējuma plaisu, jo īpaši pielāgošanās jomā; mudina attīstītās valstis, tostarp ES un tās dalībvalstis, nodrošināt 100 miljardu ASV dolāru klimata finansējuma mērķa sasniegšanu un izmaksāšanu jau no 2022. gada un vidēji laikposmā no 2020. līdz 2025. gadam, kā arī sīkāk izklāstīt turpmāko virzību uz jauno klimata finansējuma mērķi laikposmam pēc 2025. gada; uzsver, ka finansējums no attīstītajām valstīm, kas ir atbildīgas par lielu daļu no vēsturiskajām emisijām, arī būs ļoti svarīgs, lai veidotu uzticību vērienīgākam dialogam par klimata pārmaiņu mazināšanas mērķiem;

11. uzsver, ka *COP 27* valsts pieder vienam no klimata pārmaiņu visvairāk skartajiem pasaules reģioniem; norāda, ka Vidusjūras baseins uzsilst par 20 % ātrāk salīdzinājumā ar pasaules vidējo rādītāju un ka reģions ir viens no galvenajiem klimata pārmaiņu karstajiem punktiem pasaulē, kurā tiek prognozēts, ka 250 miljoni cilvēku 20 gadu laikā tiks uzskatīti par tādiem, kas cieš no ūdens trūkuma ([18]); uzsver, ka Vidusjūra kļūst par visstraujāk sasilstošo jūru pasaulē ([19]), radot sekas svarīgām ekonomikas nozarēm un visai jūras ekosistēmai, kas rada neatgriezeniskas izmaiņas ekosistēmām un sugām; aicina Komisiju un dalībvalstis steidzami rīkoties un sadarboties ar Vidusjūras reģiona partneriem, lai īstenotu vērienīgus pielāgošanās pasākumus un vadītu klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumus;

([18]) Mediterranean experts on climate and environmental change, "*Risks associated to climate and environmental changes in the Mediterranean region*", 2019, https://ufmsecretariat.org/wp-content/uploads/2019/10/MedECC-Booklet_EN_WEB.pdf.

([19]) WWF Mediterranean Marine Initiative, "*The Climate Change Effect in the Mediterranean — Six stories from an Overheating Sea*", Roma, Itālija, 2021.

12. atbalsta Ukrainas valdības iniciatīvu izveidot globālu platformu, lai novērtētu bruņotu konfliktu laikā nodarīto kaitējumu videi;

13. atgādina, cik svarīgi ir *UNFCCC* lēmumu pieņemšanas procesos pilnībā iesaistīt visas Puses; uzsver, ka pašreizējo lēmumu pieņemšanas procesu *UNFCCC* varētu uzlabot, lai nodrošinātu pilnvērtīgāku jaunattīstības valstu un vismazāk attīstīto valstu (VAV) delegātu un pilsoniskās sabiedrības pārstāvju līdzdalību; uzskata, ka ir svarīgi, lai valstis, kuras visvairāk cieš no klimata pārmaiņām, tiktu uzklausītas un rīkotos; tādēļ aicina *COP 27* prezidentūru un turpmākās prezidentūras izpētīt papildu veidus, kā nodrošināt jaunattīstības valstu efektīvu un pilnvērtīgu līdzdalību, un piešķirt papildu resursus; atgādina par savām iepriekšējām nostājām attiecībā uz cilvēktiesību stāvokli Ēģiptē; ņem vērā, ka vairākas pilsoniskās sabiedrības organizācijas ir paudušas bažas par *COP* izolētību Ēģiptē un šķēršļiem, kas ierobežo protestēšanas iespējas un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību; aicina *UNFCCC* un Ēģiptes iestādes nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi *COP 27* un iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības organizāciju pilnīgu līdzdalību tajā;

14. atkārtoti prasa atbrīvot visas personas, kas atrodas patvaļīgā apcietinājumā Ēģiptē, un uzsver īpaši steidzamo cilvēktiesību aizstāvja Alaa Abd El-Fattah lietu; aicina Ēģiptes iestādes izmantot COP27 doto impulsu, lai valstī uzlabotu cilvēktiesību stāvokli un ievērotu pamatbrīvības COP27 laikā un pēc tās, jo īpaši attiecībā uz vārda un miermīlīgas pulcēšanās brīvību; stingri atbalsta ANO ekspertu aicinājumu UNFCCC sekretariātam izstrādāt cilvēktiesību kritērijus, kas valstīm, kurās notiek turpmākās COP, ir jāapņemas ievērot uzņēmējvalsts nolīguma ietvaros;

15. atzinīgi vērtē to, ka Glāzgovas Klimata paktā ir atzīta ieinteresēto pušu, kas nav Puses, tostarp pilsoniskās sabiedrības, pirmiedzīvotāju, vietējo kopienu, jauniešu, bērnu, vietējo un reģionālo pašvaldību un citu ieinteresēto pušu, nozīmīgā loma, veicinot progresu ceļā uz Konvencijas un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanu; atzīst, ka cīņā pret klimata pārmaiņām liela nozīme ir jauniešiem. tādēļ mudina Puses un ieinteresētās personas nodrošināt pilnvērtīgu jauniešu līdzdalību un pārstāvību daudzpusējos, valsts un vietējos lēmumu pieņemšanas procesos; jo īpaši atgādina, ka pilsētām ir būtiska nozīme siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanā, un atzinīgi vērtē to, ka arvien vairāk pilsētu un reģionu visā pasaulē apņemas sasniegt neto nulles emisiju mērķus, un jo īpaši to 100 Eiropas pilsētu apņemšanos, kuras piedalās ES klimatneitrālu un viedo pilsētu misijā, līdz 2030. gadam kļūt klimatneitrālām un kļūt par inovāciju centriem, lai līdz 2050. gadam visas ES pilsētas un to kaimiņpilsētas varētu sekot to piemēram;

16. uzsver, ka vajadzīga visu pušu efektīva līdzdalība, lai nepieļautu planētas vidējās temperatūras pieaugumu vairāk kā par 1,5 °C, kas nozīmē, ka ir jārisina iesīkstējušo vai pretrunīgo interešu problēma; pauž bažas jo īpaši par to, ka daži lielie piesārņotāji ir izmantojuši savu klātbūtni *COP*, lai kaitētu Parīzes nolīguma mērķiem; pauž nopietnas bažas par to, ka *UNFCCC* nav rīkojusies, lai beidzot risinātu jautājumu par interešu konfliktiem attiecībā uz trešo pušu ieinteresēto personu iesaistīšanu; mudina Komisiju un dalībvalstis uzņemties vadību šajā procesā, lai aizsargātu *UNFCCC* lēmumu pieņemšanas procesu pret interesēm, kas ir pretrunā Parīzes nolīguma mērķiem;

17. atzinīgi vērtē Marrākešas partnerības globālai rīcībai klimata jomā uzlabošanu, lai mudinātu nevalstiskos dalībniekus un vietējās pašvaldības veikt tūlītējus pasākumus klimata jomā, un atzinīgi vērtē tās darba programmas 2022. gadam pieņemšanu; atzīst, ka iniciatīvas "*Race to Zero*" un "*Race to Resilience*" ir galvenās platformas, lai atbalstītu augšupēju pārvaldību, sekmētu ziņošanu un pārskatu sagatavošanu vietējā un reģionālajā līmenī;

Vērienīga ES klimata politika

18. sagaida, ka ar likumdošanas paketi "*Fit for 55*" un Eiropas zaļā kursa politikas virzieniem tiks īstenoti pasākumi ES 2030. gada mērķrādītāja sasniegšanai un ES un tās dalībvalstis tiks mudinātas klimatneitralitāti panākt ne vēlāk kā 2050. gadā; atgādina, ka saskaņā ar ES Klimata aktu un Parīzes nolīgumu, kā arī labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem datiem

Eiropas Savienībai būtu jāpastiprina rīcība klimata jomā gan attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanu, lai ierobežotu globālo sasilšanu zem 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, gan attiecībā uz pielāgošanos, lai veicinātu noturību; aicina ES atjaunināt savu NND un, pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem zinātnes sasniegumiem, līdz *COP 27* palielināt SEG samazināšanas mērķrādītāju; aicina paketē "Gatavi mērķrādītājam 55 %" paaugstināt vērienīguma līmeni, lai visām pārējām pusēm nodotu skaidru vēstījumu, ka ES ir gatava rīkoties, lai taisnīgā, sociāli līdzsvarotā, godīgā un rentablā veidā likvidētu plaisu, kas jāizdara, lai ierobežotu globālo sasilšanu līdz 1,5 °C, vienlaikus ņemot vērā vispārējos godīguma un taisnīguma aspektus un ES vēsturisko un pašreizējo atbildību par emisijām, kuras izraisa klimata krīzi;

19. uzsver, ka ES vispārējais 2030. gada emisiju mērķrādītājs, kas noteikts Eiropas Klimata aktā un tiesību aktu priekšlikumos "Gatavi mērķrādītājam 55 %", samazinās ES emisijas vairāk nekā tās pašreizējie NND, proti — neto emisiju samazinājums par 55 %; turklāt uzsver, ka Parlamenta nostāja attiecībā uz šiem priekšlikumiem un mērķrādītājiem, kas iekļauti REPowerEU plānā, padarīs vēl vērienīgākus ES mērķus klimata jomā, pārsniedzot šo līmeni, un aicina Padomi apstiprināt Parlamenta nostāju šajā jautājumā; aicina ES attiecīgi atjaunināt savus solījumus par emisijām, lai to atspoguļotu, ņemot vērā Glāzgovas Klimata paktā ietverto lēmumu pārskatīt 2030. gada mērķrādītājus;

20. uzsver, ka pašreizējais ģeopolitiskais stāvoklis norāda uz to, ka ir steidzami jāsamazina atkarība no fosilā kurināmā un jāpalielina atjaunīgo energoresursu izmantošana, kā arī aicina palielināt ES vadošo lomu šajā jomā;

21. atkārtoti norāda, ka klimata mērķi jāintegrē visās ES rīcībpolitikās un to transponēšanas pasākumos, un uzsver, ka Eiropas Klimata akta 6. panta 4. punkts uzliek Komisijai pienākumu izvērtēt jebkura pasākuma vai tiesību akta priekšlikuma projekta, tostarp budžeta priekšlikuma, atbilstību ES klimata mērķiem; mudina Komisiju šo noteikumu pilnībā īstenot tā, lai ietekmes novērtējumus veiktu visās ES politikas jomās; uzsver, ka ir atkārtoti jānovērtē un ar šiem mērķiem jāsaskaņo arī pašreizējā Eiropas Savienības un tās dalībvalstu politika, un cer, ka jaunizveidotā Eiropas Zinātniskā konsultatīvā padome klimata pārmaiņu jautājumos sniegs savu ieguldījumu šajā novērtējumā; atzinīgi vērtē jaunizveidotās Eiropas Zinātniskās konsultatīvās padomes klimata pārmaiņu jautājumos 15 locekļu iecelšanu; aicina konsultatīvo padomi publicēt savu novērtējumu par ES SEG budžetu, kas atbilst mērķim, cik vien drīz iespējams ierobežot globālo sasilšanu līdz 1,5 °C, un cer, ka, izstrādājot indikatīvo Savienības SEG budžetu un Savienības mērķus klimata jomā pēc 2030. gada, Komisija pilnībā ņems vērā konsultatīvās padomes ieteikumus;

22. atgādina par kādas dalībvalsts Konstitucionālās tiesas neseno nolēmumu, kurā atzīts, ka klimata aizsardzība nav politiskas izvēles jautājums un ka konstitūcijas noteikums par vides aizsardzību uzliek valstij konstitucionālu pienākumu panākt klimatneitralitāti;

23. uzsver ES iedzīvotāju spēcīgo atbalstu klimatrīcības pastiprināšanai, jo saskaņā ar jaunākajiem Eirobarometra pētījumiem gandrīz katrs otrais eiropietis (49 %) uzskata, ka klimata pārmaiņas ir galvenā globālā ES nākotnes problēma;

24. uzsver, ka visas klimata politikas nostādnes būtu jāīsteno, ievērojot principu par taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti un cieši sadarbojoties ar pilsonisko sabiedrību un sociālajiem un ekonomiskajiem partneriem; tādēļ uzskata, ka pārredzamākas un spēcīgākas sociālās partnerības un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanās vietējā, reģionālā, valstu un ES līmenī un tādējādi saskaņot visus pasākumu un tiesību aktu projektus ar ES mērķiem klimata jomā;

Pielāgošanās un nodarītie zaudējumi un kaitējums

25. atzinīgi vērtē Glāzgovā paziņotos jaunos finanšu solījumus Pielāgošanās fondam un Vismazāk attīstīto valstu fondam; tomēr atzīmē, ka atbalsts klimata mitigācijai joprojām ir lielāks nekā pielāgošanās atbalsts, un nolūkā panākt labāku līdzsvaru stingri atbalsta aicinājumu attīstītajām valstīm līdz 2025. gadam vismaz divkāršot kopīgo pielāgošanās

finansējumu salīdzinājumā ar 2019. gada līmeni, kā noteikts Glāzgovas Klimata paktā; pauž nožēlu, ka septiņus gadus pēc Parīzes nolīguma noslēgšanas globālais pielāgošanās mērķis joprojām nav definēts; atzinīgi vērtē Šarm eš Šeihas globālā pielāgošanās mērķa darba programmu, kura tika izveidota un sākta *COP 26*; uzsver uz dotācijām balstīta pielāgošanās finansējuma nozīmi; mudina ES no 2021. līdz 2027. gadam katru gadu palielināt pielāgošanās finansējumam paredzēto finansējuma daļu, izmantojot instrumentu "Eiropa pasaulē"; uzsver, ka ir jāpastiprina centieni, lai globālo pielāgošanās mērķi pārvērstu izmērāmos rezultātos, kam cita starpā būtu jānodrošina visaptveroša izpratne par klimata un katastrofu riskiem un ar tiem saistītajām pielāgošanās vajadzībām un izmaksām dažādos līmeņos, jāpalielina konsekventu un salīdzināmu datu pieejamība, jānosaka un jāuzlabo īstenošanas līdzekļu nodrošinājums un pieejamība, tostarp finanšu un tehnoloģiju atbalsts, un jāizstrādā kopīgs kvantitatīvu un kvalitatīvu rādītāju, metodiku un pieeju kopums, lai laika gaitā uzraudzītu virzību uz mērķa sasniegšanu; šajā ziņā uzsver Sendai ietvarprogrammu katastrofu riska mazināšanai un tās uzraudzības un ziņošanas sistēmu;

26. atgādina, ka īstermiņa, vidējā termiņa un ilgtermiņa pielāgošanās pasākumi ir absolūti nepieciešami visām valstīm, ja tās vēlas mazināt klimata un biodaudzveidības krīžu nelabvēlīgo ietekmi un sasniegt klimatnoturību un ilgtspējīgu attīstību, norādot, ka jaunattīstības valstis, jo īpaši vismazāk attīstītās valstis un mazās salu jaunattīstības valstis, ir īpaši neaizsargātas pret klimata pārmaiņu ietekmi; uzsver, ka pielāgošanās pasākumi var radīt daudzveidīgus ieguvumus, piemēram, uzlabot lauksaimniecības ražīgumu, inovācijas, veselību un labklājību, nodrošinātību ar pārtiku, iztikas līdzekļus un biodaudzveidības saglabāšanu, kā arī samazināt riskus un kaitējumu; aicina ES un dalībvalstis pastiprināt pielāgošanās pasākumus, izmantojot obligātus pielāgošanās plānus, veicot neaizsargātības pret klimata pārmaiņām novērtējumus un klimata noturības testus vietējā, reģionālā un valsts līmenī, kā arī atbalstot vietējā līmenī īstenojamas pieejas un iesaistot vietējās pašvaldības un vietējo pilsonisko sabiedrību, lai pilnībā ievērotu Parīzes nolīgumā noteikto pielāgošanās mērķi un nodrošinātu, ka ES pielāgošanās rīcībpolitikas pietiekami aizsargā ES kopienas un ekosistēmas no klimata pārmaiņu ietekmes; aicina turpināt īstenot ES Klimatadaptācijas stratēģiju un uzsver, cik svarīga ir tās saikne ar ES Biodaudzveidības stratēģiju un jauno tiesisko regulējumu pielāgošanās jomā, kas izriet no Eiropas Klimata akta; atkārtoti aicina vērienīgi īstenot minētos tiesību aktus, tostarp to starptautiskos komponentus;

27. uzsver, ka, lai gan klimata pārmaiņas ir globāla problēma, katru reģionu tās jau ietekmē atšķirīgi un ka vietējās pašvaldības, kas ir tuvāk iedzīvotājiem, ir galvenie dalībnieki, kuri veicina pielāgošanos klimata pārmaiņām; uzsver, ka, lai rastu efektīvus un mērķtiecīgus risinājumus, ir nepieciešams labāk novirzīt finanšu līdzekļus uz vietējo līmeni, un šajā saistībā atzinīgi vērtē misiju "Pielāgošanās klimata pārmaiņām", kas līdz 2030. gadam atbalstīs vismaz 150 Eiropas reģionus un kopienas, lai tie kļūtu noturīgi pret klimata pārmaiņām; aicina atbalstīt reģionālu un decentralizētu pieeju, reaģējot uz klimata pārmaiņu sekām un nodrošinot piekļuvi klimata finansējumam jaunattīstības valstīs, lai vietējām pašvaldībām, vietējām pilsoniskās sabiedrības organizācijām un vides aizstāvjiem piešķirtu lielāku nozīmi klimata pārmaiņu seku novēršanā un sasniegtu visneaizsargātākos iedzīvotājus;

28. uzsver, ka ES Klimatadaptācijas stratēģijā, ko Komisija pieņēma 2021. gada 24. februārī, ir pausts Komisijas mērķis palielināt resursus un vēl vairāk mobilizēt plašāka mēroga pielāgošanās finansējumu un ka īpaša uzmanība ir jāpievērš tam, lai nodrošinātu, ka finanšu resursi sasniedz visneaizsargātākās jaunattīstības valstu kopienas;

29. uzsver, ka agrīnās brīdināšanas sistēmas ir ļoti svarīgas efektīvam pielāgošanās procesam, taču tās ir pieejamas tikai mazāk nekā pusei PMO dalībvalstu; atbalsta PMO priekšlikumu, kas jāapstiprina *COP 27*, lai tuvākajos piecos gados agrīnās brīdināšanas sistēmas būtu pieejamas ikvienam; pauž cerību, ka šī agrīnās brīdināšanas dienestu iniciatīva tiks ātri īstenota, jo īpaši, lai iespējami ātrāk glābtu iespējami vairāk dzīvību;

30. uzsver, ka zaļā infrastruktūra veicina pielāgošanos klimata pārmaiņām un mazina katastrofu risku, jo tiek aizsargāta daba un ekosistēmas, saglabātas un atjaunotas dzīvotnes un sugas, nodrošināts labs ekoloģiskais stāvoklis, ūdens resursu apsaimniekošana, kā arī pārtikas resursi; atzīmē, ka zaļās infrastruktūras attīstīšana ir viens no visefektīvākajiem pasākumiem, ar ko pielāgoties klimata pārmaiņām un ko var ieviest pilsētās, tādējādi mazinot aizvien biežāku ekstremālu meteoroloģisko parādību, piemēram, karstuma viļņu, mežu ugunsgrēku, stipru lietusgāžu, plūdu un sausuma, negatīvās sekas, izlīdzinot ekstremālas temperatūras un uzlabojot dzīves kvalitāti iedzīvotājiem pilsētās, tostarp viņu mentālo un fizisko veselību;

31. uzsver pārtuksnešošanās postošo ietekmi uz vidi, sociālo jomu un ekonomiku vidējā termiņā un ilgtermiņā, tās izraisīto iedzīvotāju skaita samazināšanos dažos reģionos, kā arī uzsver, ka ir vajadzīga kopīga pieeja, lai pienācīgi novērstu šo problēmu, tai pielāgotos un to pārvarētu; tādēļ atgādina, ka ūdens resursu apsaimniekošanai ir izšķiroši svarīga nozīme, lai mazinātu klimata pārmaiņas un pielāgotos tām, kā arī lai aizsargātu ūdens un pārtikas nodrošinājumu, aizsargātu biodaudzveidību un uzturētu veselīgu augsni; tādēļ uzsver, ka ES Ūdens pamatdirektīva jāīsteno ātri un pilnībā, lai sasniegtu tās mērķus un labāk pārvaldītu Eiropas ūdens resursus; uzsver, ka ūdens atkārtota izmantošana un ūdens efektivitāte, izmantojot aprites procesus, ekonomikā un sabiedrībā jāievieš faktiski, lai izmantotu ūdens vērtību un nodrošinātu ūdens nodrošinājumu kvantitātes un kvalitātes ziņā; uzsver, ka digitālie risinājumi var veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, uzlabojot spēju prognozēt ūdens trūkumu, plūdus un ūdens piesārņojumu, un atbalsta šo instrumentu izmantošanu;

32. uzsver, ka klimata pārmaiņas un vides degradācija ir galvenie cilvēku pārvietošanas un draudu vairotāji, kas ietekmē cilvēku drošību un sociālo un politisko stabilitāti; uzsver, ka nepietiekamas mazināšanas un pielāgošanās spējas var izraisīt bruņotus konfliktus, pārtikas trūkumu, dabas katastrofas un klimata izraisītu pārvietošanu; aicina Komisiju un dalībvalstis atzīt to cilvēku vajadzības un neaizsargātību, kas pārvietoti klimata pārmaiņu dēļ, un aicina pastiprināt ES attīstības sadarbības un humānās palīdzības politiku un to attiecīgos finanšu instrumentus, lai atbalstītu pielāgošanos klimata pārmaiņām jaunattīstības valstīs, veidotu izturētspēju, pastiprinātu katastrofu riska mazināšanu un reaģētu uz ārkārtas situācijām humānās palīdzības jomā laikā, kad pieaug vajadzības;

33. atzīmē, ka Parīzes nolīguma 8. pants (zaudējumi un kaitējums) nosaka, ka pusēm jāīsteno sadarbīga pieeja zaudējumiem un kaitējumam, kas saistīts ar klimata pārmaiņu negatīvajām sekām; tāpēc uzsver, ka liela nozīme ir globālai atbalstošai rīcībai teritorijās, kas ir īpaši neaizsargātas pret klimata pārmaiņu ietekmi, piemēram, piekrastes zonās un salās, un vietās, kur pielāgošanās spējas ir ierobežotas; aicina Komisiju un dalībvalstis veidot tiltu starp attīstītajām, jaunattīstības un vismazāk attīstītajām valstīm un censties paātrināt Vērienīgu ieceru koalīcijas darbu gan attiecībā uz klimata pārmaiņu seku mazināšanas, gan pielāgošanās finansēšanu, gan zaudējumu un kaitējuma novēršanu; atzīst, ka tie ir būtiski globālā klimatiskā taisnīguma elementi;

34. izsaka pateicību IPCC un ļoti atzinīgi vērtē darbu, kas veikts saistībā ar tās 6. novērtējuma ziņojumu; atzinīgi vērtē IPCC II darba grupas nesenajā ziņojumā iekļauto rūpīgo zaudējumu un kaitējuma novērtējumu un norāda uz to, kā tā atzīst, ka zaudējumi un kaitējums ir joma, kurai ir arvien lielāka nozīme gan starptautiskajā klimata politikā, gan klimata zinātnē; aicina IPCC turpināt šo darbu un sagatavot īpašu ziņojumu, kurā ir detalizēti aplūkoti zaudējumi un kaitējums;

35. atkārtoti uzsver, ka starptautiskajām institūcijām ir jāstiprina savas organizācijas, sadarbība un krīžu pārvaldība, lai labāk sagatavotos klimata pārmaiņām vietējā un globālā līmenī, kas ir nākamais solis ceļā uz iestāžu pielāgošanos klimata pārmaiņām;

Klimata un biodaudzveidības krīze

36. uzsver, cik svarīgi ir aizsargāt, saglabāt un atjaunot dabu un ekosistēmas, lai sasniegtu Parīzes nolīguma mērķus; atgādina arī par biodaudzveidības izšķirīgo lomu, kas cilvēcei dod iespēju cīnīties pret globālo sasilšanu un pielāgoties tai, kā arī paaugstināt izturētspēju; uzskata, ka dabā balstīti risinājumi un uz ekosistēmām balstītas pieejas ir galvenie instrumenti,

kas palīdz mazināt klimata pārmaiņas un pielāgoties tām, kā arī aizsargāt un atjaunot biodaudzveidību un mežus un samazināt katastrofu risku; uzsver, ka, pēc iespējas ātrāk atjaunojot degradētās ekosistēmas un efektīvi un taisnīgi saglabājot 30–50 % no Zemes sauszemes, saldūdens un okeānu dzīvotnēm, vienlaikus aizsargājot un stiprinot cilvēktiesības un pirmiedzīvotāju tiesības, sabiedrība var gūt labumu no dabas spējas absorbēt un uzglabāt oglekli; uzsver nepieciešamību paātrināt virzību uz ilgtspējīgu attīstību, taču, lai tas notiktu, ir būtiski nodrošināt pienācīgu finansējumu un politisko atbalstu;

37. uzsver mežu, biodaudzveidības un zemes ilgtspējīgas izmantošanas būtisko un savstarpēji atkarīgo lomu, lai pasaule varētu sasniegt IAM; tādēļ uzsver, ka steidzami jāaptur un jānovērš atmežošana un zemes degradācija, jo tas ir veids, kā veicināt ikgadējo SEG neto emisiju samazināšanu;

38. atkārtoti apliecina 141 valsts, kurās ir vairāk nekā 3,6 miljardi hektāru mežu, valdību apņemšanos līdz 2030. gadam apturēt atmežošanu un uzlabot to mežu stāvokli;

39. atkārtoti uzsver, ka stingra oglekļietilpīgu ekosistēmu saglabāšana un atjaunošana ir risinājums ar tūlītēju ietekmi un sniedz virkni ieguvumu attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos; atzīst mežu būtisko nozīmi klimata un biodaudzveidības aizsardzībā; uzsver, ka meži pastiprina centienus mazināt klimata pārmaiņu negatīvo ietekmi un tai pielāgoties;

40. uzsver, ka nozaru politikai un klimata politikai zemes izmantošanas nozarē, tostarp attiecībā uz svarīgām primārās ražošanas darbībām lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, ir pienācīgi jāstrādā sinerģijā ar dabisko un daļēji dabisko ekosistēmu pielāgošanās spējām un pēc iespējas jāuzlabo dominējošās kultūrainavas pielāgošanās spējas; uzsver neseno tiesas spriedumu lietā, kurā prasītāji bija mežsaimnieki, kas cēla prasību pret valsti par valsts mežu politiku, kas faktiski liedza viņiem uzlabot apsaimniekoto mežu noturību, tostarp kavējot dabisko atjaunošanos ([20]);

41. atgādina, ka Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes piektajā novērtējuma ziņojumā secināts, ka pirmiedzīvotāju, vietējie un tradicionālie zināšanu veidi ir nozīmīgs resurss, ko izmantot, lai ilgtspējīgi pārvaldītu dabas resursus, saglabātu biodaudzveidību un pielāgotos klimata pārmaiņām; uzsver, ka ir jānostiprina kopienas tiesības uz zemi un resursiem, lai mazinātu klimata pārmaiņas, kā noteikts Apvienoto Nāciju Organizācijas Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām un SDO konvencijā Nr. 169, un jāievēro brīvas, iepriekšējas un apzinātas piekrišanas princips;

42. darījumdarbības kontekstā uzsver nepieciešamību aizsargāt zemes un vides aizstāvjus, nodrošinot efektīvu un stingru vides, darba tiesību, zemes tiesību, pirmiedzīvotāju tiesību, iztikas līdzekļu un kultūras, tostarp brīvas, iepriekšējas un apzinātas piekrišanas principa, regulatīvo aizsardzību; šajā ziņā atzinīgi vērtē ES iniciatīvas par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un ierosināto regulu, ar ko paredz noteikumus par to, kā Savienības tirgū darīt pieejamas konkrētas ar atmežošanu un meža degradāciju saistītas preces un izstrādājumus, kā arī par to eksportu no Savienības; aicina Puses nodrošināt, lai *COP 27* pieņemtās saistības īstenot Parīzes nolīgumu atbilstu spēkā esošajām starptautiskajām saistībām cilvēktiesību jomā un standartiem, kas piemērojami darījumdarbībai;

43. atgādina, ka klimata pārmaiņas ir viens no galvenajiem biodaudzveidības zuduma un zemes degradācijas tiešajiem izraisītājiem; uzsver, ka saskaņā ar prognozēm nākamajās desmitgadēs klimata pārmaiņu negatīvā ietekme uz dabu un biodaudzveidību, ekosistēmām, okeāniem, veselību un pārtikas nodrošinājumu kļūs kritiska; uzsver, ka vajadzīgs stingrāks, saistošs un vērienīgāks starptautiskais satvars, ar ko aizsargātu globālo biodaudzveidību, apturētu tās pašreizējo zudumu un, cik vien iespējams, to atjaunotu; šajā ziņā atzīst, ka ļoti nozīmīga ir Biodaudzveidības konference Monreālā (Kanāda), kas paredzēta 2022. gada decembrī; aicina *IPCC* un *IPBES* turpināt un stiprināt sadarbību un kopīgo darbu, lai politikas

([20]) https://www.klimazaloba.cz/wp-content/uploads/2021/04/Klimaticka%CC%81-z%CC%8Caloba.pdf

veidotājiem sniegtu jaunākos zinātniskos datus par klimata un biodaudzveidības divkāršo krīzi un tās risināšanu; aicina arī *UNFCCC* sadarboties ar ANO Konvenciju par bioloģisko daudzveidību (*UNCBD*) un ANO Attīstības programmu (*UNDP*), lai izveidotu konsekventu sistēmu attiecībā uz klimatneitralitāti un noturību, biodaudzveidības aizsardzību un ilgtspējīgu attīstību;

44. mudina Puses, kā noteikts Glāzgovas Klimata paktā, izmantot integrētu pieeju biodaudzveidības jautājumu risināšanai valsts, reģionālajā un vietējā līmeņa politikā un plānošanas lēmumos; šajā ziņā aicina *UNFCCC* sadarboties ar *UNCBD* un *UNDP*, lai izveidotu konsekventu sistēmu attiecībā uz klimatneitralitāti un noturību, biodaudzveidības aizsardzību un ilgtspējīgu attīstību; atzinīgi vērtē Edinburgas deklarāciju par globālo biodaudzveidības satvaru laikposmam pēc 2020. gada, kas ir iekļaujošas "visu valdības iestāžu mēroga pieejas" piemērs;

45. aicina Puses cita starpā turpināt izstrādāt okeāna un klimata pārmaiņu dialogu, nosakot konkrētus, uz rīcību orientētus mērķus, risinot vissvarīgākos un neatliekamākos okeāna un klimata saiknes jautājumus un mudinot valstis, jo īpaši piekrastes valstis, cita starpā iekļaut atbilstīgas saistības savos atjauninātajos NND, nacionālajos pielāgošanās plānos (NPP), ilgtermiņa stratēģijās (*LTS*) un globālās izsvēršanas iesniegumos (*GST*);

Ilgtspējīgs klimata finansējums

46. uzsver, ka ES un tās dalībvalstis ir lielākās publiskā klimata finansējuma devējas; atzīst klimata finansējuma nozīmi ar klimatu saistīto pasākumu sekmīgai īstenošanai, jo īpaši tāpēc, ka daudzām jaunattīstības valstīm ir izvirzīti NND nosacījumi, kuru sasniegšana atkarīga no pietiekama finansiālā atbalsta; tāpēc atzinīgi vērtē to, ka attiecībā uz klimata finansējumu līdz 2025. gadam tiks noteikts jauns kvantificēts kolektīvais mērķis, kuram vajadzētu būtiski pārsniegt 2020. gada mērķi 100 miljardu USD gadā un ņemt vērā jaunattīstības valstu vajadzības un prioritātes attiecībā uz pienācīgu papildu finansējumu klimata jomā; uzskata, ka šādam jaunam kvantificētam kolektīvajam klimatfinansējuma mērķim būtu jāizpēta iespēja noteikt atsevišķus mērķus klimata pārmaiņu seku mazināšanas, pielāgošanās, zaudējumu un kaitējuma novēršanas jomā; uzsver, ka, nosakot pušu iemaksas, turpmākajos klimata jomas finanšu mērķos būtu jāņem vērā jaunattīstības valstu vajadzības, kā arī Parīzes nolīguma taisnīguma princips; šajā ziņā uzsver, ka ir skaidri jānosaka prioritāte uz dotācijām balstītam klimatfinansējumam, lai nodrošinātu, ka klimatfinansējums jaunattīstības valstīs neveicina neilgtspējīgus parādus; atkārtoti aicina izveidot īpašu ES publiskā finansējuma mehānismu, kas sniegtu papildu un pienācīgu atbalstu, lai nodrošinātu ES taisnīgu daļu no starptautiskā klimatfinansējuma mērķa; atgādina savu 2022. gada 22. jūnija nostāju par oglekļa ievedkorekcijas mehānismu (OIM) ([21]), saskaņā ar kuru Savienībai būtu jāfinansē vismazāk attīstīto valstu centieni dekarbonizēt to ražošanas nozares ar ikgadēju summu, kas atbilst vismaz to ieņēmumu līmenim, kuri gūti no OIM sertifikātu pārdošanas;

47. uzsver, cik būtiski ir globālo pielāgošanās mērķi realizēt praksē un mobilizēt apjomīgus jaunus līdzekļus pielāgošanās vajadzībām jaunattīstības valstīs; ar bažām norāda, ka pielāgošanās izmaksas un vajadzības pieaug un ka tās piecas līdz desmit reizes pārsniedz finansējuma plūsmas, kas pašreiz pasaulē pieejamas no publiskiem pielāgošanās līdzekļiem, kā rezultātā palielinās pielāgošanās finansējuma deficīts; norāda uz grūtībām, kas saistītas ar privātā finansējuma novirzīšanu pielāgošanās pasākumiem; uzsver, ka pašreizējās globālās finanšu plūsmas ir nepietiekamas vajadzīgo pielāgošanās pasākumu īstenošanai, jo īpaši jaunattīstības valstīs, cita starpā tāpēc, ka ievērojama pielāgošanās finansējuma daļa tiek nodrošināta aizdevumu veidā; norāda, ka 50 % no ES kopējā klimatfinansējuma 2020. gadā tika piešķirti dotāciju veidā, un mudina ES un visas dalībvalstis palielināt finansējumu, kas balstīts uz dotācijām, jo īpaši pielāgošanās pasākumiem un jo īpaši vismazāk attīstītajām valstīm un mazajām salu jaunattīstības valstīm; aicina ES un tās dalībvalstis apņemties ievērojami palielināt sniegto pielāgošanās finansējumu un *COP 27* sanāksmē nākt klajā ar skaidru plānu, kā sasniegt Glāzgovas Klimata paktā izvirzīto mērķi — līdz 2025. gadam divkāršot pielāgošanās finansējumu salīdzinājumā ar 2019. gada līmeni;

([21]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0248.

48. atzīst, ka ir jāpanāk progress finansējuma jomā, lai novērstu zaudējumus un kaitējumu; aicina Puses vienoties par jauniem, piemērotiem un papildu publiskā finansējuma avotiem, skaidri nosakot dotāciju prioritāti, lai novērstu zaudējumus un kaitējumu, kas saistīts ar klimata pārmaiņu nelabvēlīgo ietekmi; norāda uz grūtībām, kas saistītas ar privātā finansējuma novirzīšanu zaudējumu un kaitējuma novēršanai; mudina ES lietišķi iesaistīties, gatavojoties *COP 27*, cita starpā izskatot šāda mehānisma izveides kārtību, ņemot vērā esošos institucionālos pasākumus jaunattīstības valstu priekšlikumos izveidot *COP 27* zaudējumu un kaitējuma finansēšanas mehānismu; aicina turpmākajās *COP* iekļaut zaudējumus un kaitējumu kā pastāvīgu darba kārtības jautājumu, lai būtu skaidra sarunu telpa, kurā pārraudzīt un risināt šo problēmu, un pilnībā īstenot Santjago tīklu, lai efektīvi veicinātu tehnisko palīdzību zaudējumu un kaitējuma pienācīgai novēršanai;

49. atgādina, ka visām Pusēm ir jānodrošina, lai finanšu plūsmas — publiskās un privātās, vietējās un starptautiskās — atbilstu Parīzes nolīgumā noteiktā 1,5 °C mērķa sasniegšanai; atkārtoti uzsver, ka ES un visā pasaulē nekavējoties jāatceļ fosilā kurināmā subsīdijas un citas videi kaitīgas subsīdijas; uzsver Glāzgovas Klimata pakta apņemšanos paātrināt centienus pakāpeniski samazināt ogļu enerģijas izmantošanu un neefektīvas fosilā kurināmā subsīdijas; pauž bažas par to, ka nav definēts jēdziens "neefektīva fosilā kurināmā subsīdija", kas nopietni apdraud šādu saistību ticamību; norāda, ka fosilā kurināmā subsīdijas ES joprojām ir aptuveni 55–58 miljardi EUR gadā; atgādina, ka Komisijai un dalībvalstīm 8. vides rīcības programmā noteiktos pienākumus noteikt termiņu fosilā kurināmā subsīdiju pakāpeniskai atcelšanai atbilstīgi mērķim ierobežot globālo sasilšanu līdz 1,5 °C, kā arī izstrādāt saistošu Savienības satvaru, lai uzraudzītu dalībvalstu progresu fosilā kurināmā subsīdiju pakāpeniskas atcelšanas jomā un ziņotu par to, pamatojoties uz saskaņotu metodiku; aicina Komisiju visas dalībvalstis īstenot konkrētas rīcībpolitikas, grafikus un pasākumus, lai pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā 2025. gadā pakāpeniski atceltu visas tiešās un netiešās fosilā kurināmā subsīdijas; mudina citas Puses veikt līdzīgus pasākumus un izstrādāt fosilā kurināmā neizplatīšanas līgumu; atzinīgi vērtē G7 valstu apņemšanos līdz 2022. gada beigām apturēt finansēt fosilā kurināmā attīstību ārvalstīs, vienlaikus uzsverot, ka šī apņemšanās būtu jāpiemēro arī iekšzemē; uzsver, ka jānodrošina, lai ES oglekļa cenu noteikšanas sistēma neveicinātu rūpniecisko piesārņojumu; uzsver Inovāciju fonda nozīmi;

50. uzskata, ka ir svarīgi, lai lielās starptautiskās finanšu iestādes drīzumā pieņemtu un attīstītu zaļo finansējumu nolūkā sekmīgi dekarbonizēt globālo ekonomiku; atgādina, ka Eiropas Investīciju bankai (EIB) ir uzticēta ES klimata bankas loma un ka tā nesen pieņēmusi Klimata bankas ceļvedi un atjauninājusi enerģētikas aizdevumu politiku, kā arī pastiprinājusi Eiropas Investīciju fonda (EIF) centienus virzīt ieguldījumus klimata pārmaiņu jomā; atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Centrālā banka ir apņēmusies klimata pārmaiņu apsvērumus iekļaut savā monetārās politikas sistēmā; mudina daudzpusējās attīstības bankas, tostarp EIB, un attīstības finanšu iestādes, kas parasti sniedz finansiālu atbalstu parāda instrumentu veidā, īstenot atbildīgas kreditēšanas un aizņemšanās principus un savus portfeļus saskaņot ar Parīzes nolīgumu, kā arī apkopot un izmantot augstas kvalitātes datus par klimata riskiem, neaizsargātību un ietekmi, lai virzītu ieguldījumus uz 1,5 °C mērķa prasībām atbilstošiem ieguldījumiem; atzīst Glāzgovas *Financial Alliance for Net Zero* izveidi un tās apņemšanos atbalstīt valstis ar strauji augošu ekonomiku pārejā uz neto nulles emisiju ekonomiku; šajā ziņā atzinīgi vērtē ES vienošanos par uzņēmumu ilgtspējīgas attīstības ziņojumiem, kas ir ļoti svarīga finansiālā atbalsta palielināšanai;

51. atbalsta finanšu ministru koalīcijas klimata jomā darbu un mudina visas valdības pieņemt koalīcijas saistības, lai visas politikas jomas un praksi, kas ir finanšu ministriju kompetencē, saskaņotu ar Parīzes nolīguma mērķiem, un pieņemt efektīvas oglekļa cenas, kā noteikts Helsinku principos;

52. atzinīgi vērtē Starptautiskās Ilgtspējas standartu padomes darbu, lai kapitāla tirgiem izstrādātu globālu pamatprincipu kopumu attiecībā uz informācijas atklāšanu par ilgtspēju nolūkā vairāk kapitāla novirzīt tīrām tehnoloģijām un ieguldījumiem klimata jomā;

Centieni visās nozarēs

53. atgādina, ka Eiropas Klimata aktā ir iekļauta apņemšanās veicināt nozares specifikai atbilstošus dialogus un partnerības klimata jomā un tādēļ jāpanāk, ka iekļaujoši un reprezentatīvi veidojas vienots galveno ieinteresēto personu forums, tā mudinot nozares pašas izstrādāt indikatīvus brīvprātīgus ceļvežus un plānot savu pārkārtošanos, lai līdz 2050. gadam sasniegtu Savienības izvirzīto klimatneitralitātes mērķi; uzsver, ka šie ceļveži varētu dot vērtīgu ieguldījumu, palīdzot nozarēm plānot investīcijas, kas nepieciešamas, lai pārkārtotos uz klimatneitrālu ekonomiku, un ar tiem arī varētu panākt, ka nozares ciešāk iesaistās centienos rast klimatneitrālus risinājumus;

54. aicina visas Puses steidzami rīkoties, lai samazinātu metāna emisijas; atzinīgi vērtē globālo metāna emisiju mazināšanas solījumu, kuru ES, ASV un vairākas citas valstis parakstīja *COP 26* un kura mērķis ir līdz 2030. gadam par 30 % samazināt cilvēka darbības radītās metāna emisijas salīdzinājumā ar 2020. gada līmeni, kas ir pirmais solis ceļā uz *UNEP* ieteiktā 45 % samazinājuma sasniegšanu ([22]); mudina visas parakstītājas puses nodrošināt, ka līdz 2030. gadam to teritorijās tiek samazinātas metāna emisijas vismaz par 30 %, un pieņemt valsts pasākumus šā mērķa sasniegšanai; norāda, ka aptuveni 60 % no pasaules metāna emisijām rada tādi avoti kā lauksaimniecība, atkritumu poligoni, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un fosilā kurināmā ražošana un transportēšana pa cauruļvadiem; atgādina, ka metāns ir iedarbīga SEG ar 100 gadu globālās sasilšanas potenciālu un tā ietekme uz klimatu ir 28 reizes lielāka nekā CO_2 ietekme 100 gadu laikposmā un 80 reižu spēcīgāka 20 gadu laikposmā; šajā ziņā uzsver, ka stingrāka rīcība, lai samazinātu metāna emisijas, ir viens no izmaksu ziņā efektīvākajiem pasākumiem, ar ko īstermiņā samazināt SEG emisijas; norāda, ka daudzas tehnoloģijas un prakse jau ir pieejamas, lai izmaksu ziņā efektīvi, ar zemām izmaksām vai negatīvām izmaksām mazinātu metāna emisijas; norāda, ka metāna emisijas lauksaimniecībā galvenokārt rada aizvien pieaugošais lauksaimniecības dzīvnieku skaits un ka lauksaimniecības dzīvnieku kūtsmēslu un gremošanas trakta fermentācijas emisijas veido aptuveni 32 % no antropogēnajām metāna emisijām; šajā ziņā ņem vērā priekšlikumu par metāna emisiju samazināšanu enerģētikas nozarē, ko Komisija iesniedza 2021. gada decembrī; aicina pieņemt juridiski saistošus papildu leģislatīvus pasākumus, lai risinātu emisiju problēmas citās nozarēs, kas rada emisijas, noteikt juridiski saistošus Savienības metāna emisiju samazināšanas mērķus, kā arī iekļaut metānu direktīvas par gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu reglamentēto piesārņojošu vielu sarakstā; atkārtoti aicina pievērsties lauksaimniecības dzīvnieku blīvumam ES, lai nodrošinātu vērienīgu SEG emisiju samazinājumu šajā nozarē; atkārtoti pauž nostāju, ka ir jāpārorientējas uz veselīgāku pārtiku, uzturu un dzīvesveidu, tostarp vairāk jālieto ilgtspējīgi un reģionāli audzēti augi un augu izcelsmes pārtika, un ka ir jānovērš gaļas un pārmērīgi pārstrādātu produktu pārmērīgs patēriņš;

55. uzskata, ka ilgtspējīgiem lauksaimnieciskās ražošanas modeļiem nepieciešama globālu standartu noteikšana, izmantojot starpnozaru daudzdisciplināro pieeju "Viena veselība" ([23]), lai nodrošinātu pāreju uz ilgtspējīgām pārtikas sistēmām, kā arī izpildītu Parīzes nolīguma un Glāzgovas Klimata pakta saistības;

56. atzīst, ka klimata pārmaiņas veicinās antibiotiku rezistences palielināšanos, un tāpēc aicina Puses noslēgt globālu vienošanos, lai samazinātu antibakteriālo līdzekļu lietošanu un apkarotu rezistences risku;

57. uzsver, ka transporta nozare ir vienīgā nozare, kurā kopš 1990. gada emisijas ES līmenī ir vienīgi augušas un ka tas nav savienojams ar ES mērķiem klimata jomā, kuru sasniegšanai vajadzīga plašāka un straujāka emisiju samazināšana visās sabiedrības nozarēs, tostarp aviācijā un jūrniecībā; uzskata, ka nolūkā panākt NND atbilstību saistībām, kas saskaņā ar Parīzes nolīgumu jāpilda visas ekonomikas mērogā, Puses stingri jāmudina, lai tās savos NND ņemtu vērā arī starptautiskās kuģniecības un aviācijas radītās emisijas un vienotos par pasākumiem un tos īstenotu starptautiskā, reģionu un valsts līmenī ar mērķi samazināt šo nozaru radītās emisijas, tostarp ar CO_2 nesaistīto aviācijas ietekmi; turklāt atgādina, ka *IEA* norādījusi, ka visiem jaunajiem vieglajiem automobiļiem, ko laiž tirgū visā pasaulē, līdz 2035. gadam ir jābūt nulles emisijām, lai līdz 2050. gadam sasniegtu neto nulles emisijas;

58. uzsver jūrniecības un aviācijas emisiju iekļaušanu ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (ETS), kas varētu kļūt par paraugu arī citām valstīm un kas veicinās vērienīgāku mērķu sasniegšanu starptautiskā līmenī, tostarp Starptautiskajā Jūrniecības organizācijā (SJO) un Starptautiskajā Civilās aviācijas organizācijā (*ICAO*); pauž bažas par lēno progresu, kas

([22]) *UNEP* 2021. gada globālais metāna novērtējums.
([23]) https://www.who.int/health-topics/one-health#tab=tab_1

panākts SJO un *ICAO*, risinot jautājumu par starptautiskās kuģniecības un aviācijas radītajām emisijām; aicina Komisiju un dalībvalstis darīt visu iespējamo, lai stiprinātu Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēmu (*CORSIA*), vienlaikus saglabājot ES likumdošanas autonomiju ETS direktīvas īstenošanā; atzinīgi vērtē SJO sākto darbu, lai atjauninātu tās SEG stratēģiju un emisiju samazināšanas mērķrādītāju, kā arī lai pieņemtu konkrētus pasākumus; tomēr mudina SJO strauji virzīties uz priekšu, īstermiņā un vidējā termiņā pieņemot mērķus un pasākumus, kas ir saskaņoti ar Parīzes nolīguma mērķi;

59. norāda uz privāto reaktīvo lidmašīnu izmantošanas milzīgo ietekmi uz klimatu, jo viena privātā reaktīvā lidmašīna spēj emitēt divas metriskās tonnas CO_2 tikai vienas stundas laikā1a ([24]); uzsver, ka ir svarīgi, lai līderi rādītu piemēru, un tādēļ pauž nožēlu par to, ka daži pasaules līderi un delegāti uz *COP26* devās ar privātu lidmašīnu; mudina visus *COP27* dalībniekus izvēlēties vismazāk piesārņojošu transporta veidu, lai nokļūtu galamērķī; ar bažām norāda uz aplēsēm par to, ka privāto lidmašīnu izmantošana Eiropā ir palielinājusies par 30 % salīdzinājumā ar pirmspandēmijas līmeni ([25]), un tādēļ aicina dalībvalstis nekavējoties veikt pasākumus, lai ierobežotu privāto lidmašīnu izmantošanu savā teritorijā;

60. atzinīgi vērtē "*Beyond Oil and Gas Alliance*" (*BOGA*) izveidi *COP 26* un uzsver, ka tās mērķis ir ierobežot fosilā kurināmā piegādi un izbeigt naftas un gāzes ieguvi; atgādina, ka fosilais kurināmais ir lielākais klimata pārmaiņu veicinātājs, kas rada vairāk nekā 75 % no visām SEG emisijām, un ka pašreizējie plāni ļautu saražot par aptuveni 240 % vairāk ogļu, par 57 % vairāk naftas un par 71 % vairāk gāzes, nekā tas atbilstu globālās sasilšanas ierobežošanai līdz 1,5 °C; atbalsta sociāli taisnīgu un vienlīdzīgu globālo pārkārtošanos, lai naftas un gāzes ieguvi saskaņotu ar Parīzes nolīguma mērķiem; aicina visas dalībvalstis un citas Parīzes nolīguma puses pievienoties šai iniciatīvai;

61. pauž bažas par to, ka fosilā kurināmā investori iesūdz valdības investīciju tiesās saistībā ar investīciju nolīgumiem, lai īstenotu klimata politiku, pakāpeniski izbeigtu fosilā kurināmā izmantošanu vai īstenotu taisnīgu pārkārtošanos; prasa nodrošināt konsekvenci starp divpusējiem un daudzpusējiem investīciju nolīgumiem un starptautiski saskaņotiem klimata mērķiem, izslēdzot fosilajam kurināmajam paredzēto investīciju aizsardzību;

62. atgādina, ka saskaņā ar *IPCC* sesto novērtējuma ziņojumu klimata pārmaiņu seku mazināšanas iespējas, kas izmaksā 100 USD par tonnu CO_2 vai mazāk, līdz 2030. gadam varētu samazināt globālās SEG emisijas vismaz par pusi salīdzinājumā ar 2019. gada līmeni; tādēļ uzsver, ka efektīvas oglekļa cenas ieviešana, kas ir daļa no plašāka politikas pasākumu kopuma, var palīdzēt ievērojami samazināt SEG emisijas un veicināt tīro tehnoloģiju inovāciju; mudina ES uzņemties vadošo lomu oglekļa cenu noteikšanas veicināšanā apvienojumā ar ieņēmumu efektīvu un sociāli iekļaujošu izmantošanu, lai veicinātu ātrāku un taisnīgāku pārkārtošanos; mudina ES apzināt saiknes un citus sadarbības veidus ar pašreizējiem oglekļa cenu noteikšanas mehānismiem trešās valstīs un reģionos, paātrināt emisiju rentablu un sociāli taisnīgu samazināšanu visā pasaulē un vienlaikus samazināt oglekļa emisiju pārvirzes risku, tādējādi globālā mērogā sekmējot vienlīdzīgus konkurences apstākļus; aicina Komisiju ieviest aizsardzības pasākumus, lai jebkāda sasaiste ar ES ETS arī turpmāk palīdzētu vēl vairāk un noturīgi mazināt klimata pārmaiņas un netiktu mazinātas saistības, kādas ES uzņēmusies attiecībā uz SEG emisiju apjomu;

63. aicina Komisiju sadarboties ar citiem lielākajiem CO_2 emitētājiem, lai izveidotu starptautisku klimata klubu, kas būtu atvērts visām valstīm, kuras ir apņēmušās uzņemties vadošo lomu, lai sasniegtu augstus mērķus klimata jomā un efektīvu oglekļa cenu noteikšanu, izvirzot kopīgus mērķus SEG emisiju samazināšanai un klimatneitralitātes sasniegšanai ne vēlāk kā līdz 2050. gadam;

([24]) Transports un vide, "Private jets: can the super rich supercharge zero-emission aviation?", 2021. gada aprīlis.
([25]) Turpat..

Klimata pārmaiņas un dzimums

64. brīdina, ka klimata pārmaiņas cilvēkus ietekmē dažādos veidos atkarībā no tādiem faktoriem kā dzimums, vecums, invaliditāte, etniskā piederība un nabadzība; uzskata, ka pārkārtošanās uz ilgtspējīgu sabiedrību ir jāveic iekļaujoši, taisnīgi un vienlīdzīgi un ka dzimumu līdztiesība ir svarīga šīs pārkārtošanas sastāvdaļa; tāpēc atzinīgi vērtē to, ka *COP 26* tika pieņemts lēmums, ko ieteica Konsultatīvā padome dzimumu līdztiesības un klimata pārmaiņu jautājumos, lai NND labāk integrētu dzimumu līdztiesības dimensiju, un to, ka klimatfinansējumā būtu jāņem vērā dzimumu līdztiesības apsvērumi; tomēr pauž nožēlu, ka aptuveni pusei Pušu vēl ir jāieceļ un jāatbalsta nacionālais dzimumu līdztiesības un klimata pārmaiņu kontaktpunkts, kas būtu atbildīgs par klimata sarunām, īstenošanu un uzraudzību;

65. uzsver *UNFCCC* paplašināto Limas darba programmu dzimumu līdztiesības jomā un tās rīcības plānu dzimumu līdztiesības jomā, kurā atzīta pastāvīga nepieciešamība veicināt un sekmēt dzimumu līdztiesību kā transversālu prioritāti klimata pārmaiņu jomā; atkārtoti aicina Komisiju izstrādāt konkrētu rīcības plānu, lai izpildītu atjaunotajā Dzimumu līdztiesības rīcības plānā noteiktās saistības, un izveidot pastāvīgu ES dzimumu līdztiesības un klimata pārmaiņu kontaktpunktu ar pietiekamiem budžeta līdzekļiem, lai īstenotu un uzraudzītu dzimumvērīgu klimata politiku ES un visā pasaulē ([26]); aicina ES iekļaut dzimumu līdztiesību visās klimata un vides politikas veidošanas jomās; atkārtoti aicina ES un tās dalībvalstis nodrošināt, ka valstu klimatrīcības plānos ir ņemta vērā dzimumu līdztiesība, un jēgpilni iesaistīt visu dzimumu pārstāvjus to izstrādē un īstenošanā, kā arī palielināt sieviešu un sieviešu organizāciju lomu pārvaldībā un lēmumu pieņemšanā, to piekļuvi finansējumam un programmām, kas atbalsta sieviešu lomu klimata pārvaldībā;

66. uzsver, ka saskaņā ar Parīzes nolīgumu attīstītajām valstīm ir jāziņo par to, cik lielā mērā finansējums ir pielāgots dzimumu līdztiesībai un vai finansējumā ir ņemti vērā dzimumu līdztiesības apsvērumi; pauž bažas par to, ka dzimumu līdztiesības marķēšana projektos joprojām ir acīmredzami nepietiekama, un aicina ES pastiprināt centienus šajā jomā; iesaka izmantot dzimumu analīzi, lai palīdzētu noteikt dažādas sabiedrības vajadzības un intereses, kā arī atšķirīgos piekļuves līmeņus finanšu mehānismiem sabiedrībā; atkārtoti aicina Komisiju izstrādāt konkrētu rīcības plānu, lai ar pietiekamiem budžeta līdzekļiem izpildītu *COP 25* saskaņotajā atjaunotajā Dzimumu līdztiesības rīcības plānā noteiktās saistības un tādējādi īstenotu un uzraudzītu dzimumvērīgu klimata politiku ES un visā pasaulē; uzskata, ka tas varētu kalpot par piemēru citām Pusēm līdzīgu pasākumu pieņemšanā;

Rūpniecība, MVU un konkurētspēja

67. uzskata, ka *COP 27* ir ļoti svarīgs solis kopš Parīzes nolīguma parakstīšanas 2015. gadā, jo Savienība ir sākusi īstenot paketi "Gatavi mērķrādītājam 55 %", paketi *RePowerEU* un citus pasākumus, lai ne tikai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas un vēlākais līdz 2050. gadam panāktu klimata neitralitāti, bet arī pārveidotu savu energosistēmu; uzskata, ka ekonomikas uzplaukumam, sociālajai kohēzijai, darbvietu radīšanai, ilgtspējīgai rūpniecības attīstībai un klimata politikai vajadzētu būt savstarpēji pastiprinošiem faktoriem; uzsver, ka cīņai pret klimata pārmaiņām vajadzētu būt vērstai uz enerģētiskās nabadzības samazināšanu, izturētspējas un konkurētspējas palielināšanu, kā arī nodrošināt ES rūpniecībai un MVU iespējas, ko var izmantot, ja likumdevēji apņemas laikus sagatavot pielāgotus, solidārus un atbilstīgus politikas risinājumus; uzskata, ka Savienībai ir ārkārtīgi svarīgi radīt iniciatora priekšrocības un rādīt piemēru, vienlaikus aizsargājot iekšējo tirgu no trešo valstu negodīgas konkurences un Eiropas rūpniecības nozarēm nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus visā pasaulē;

68. uzsver, ka Savienībai būtu jādara viss iespējamais, lai pārkārtošanās procesā uz SEG nulles emisiju ekonomiku saglabātu rūpniecības un MVU vadošo pozīciju un globālo konkurētspēju; norāda, ka būtu jāizmanto pieejamie un inovatīvie politikas instrumenti, lai saglabātu un paplašinātu jomas, kurās ES ir vadošā loma; uzsver, ka ir jāturpina strauji dekarbonizēt Eiropas rūpniecību un jāturpina atbalstīt Savienības centienus, jo īpaši attiecībā uz samērīgiem risinājumiem, kurus varētu izmantot MVU; atzinīgi vērtē iniciatīvas stratēģisko vērtības ķēžu jomā; atzīst pozitīvo ietekmi, ko Eiropas

([26]) Rezolūcija (2021. gada 21. janvāris) par ES stratēģiju dzimumu līdztiesības jomā (OV C 456, 10.11.2021., 208. lpp.).

rūpniecības nozarei, tostarp MVU, rada savlaicīga stratēģiju pieņemšana cīņā pret klimata pārmaiņām, kā arī to, ka Savienība rāda piemēru, kā panākt klimatneitralitāti, kas paver iespējas mazāk attīstītām vai mazāk ambiciozām valstīm un var garantēt ļoti izdevīgas konkurences priekšrocības ES rūpniecības nozarēm un uzņēmumiem; uzsver, ka starp ES un tās partneriem ir jāizveido īstenojamas daudzpusējas un divpusējas vienošanās ar mērķi eksportēt Savienības vides standartus un nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus tirdzniecības un ieguldījumu jomā; uzsver, ka ir jānovērš Eiropas rūpniecības nozares un MVU ražošanas un ieguldījumu pārvietošana ārpus Savienības mazāk vērienīgu klimata pasākumu dēļ, un tāpēc mudina starptautiskos partnerus saskaņot centienus cīņā pret klimata pārmaiņām; no otras puses, uzskata, ka nestabilā globālā kontekstā ražošana un ieguldījumi Eiropā stiprinātu ES industriālo vērtības ķēdi un stratēģisko autonomiju;

69. atzīst MVU un jo īpaši mikrouzņēmumu un jaunuzņēmumu būtisko nozīmi nodarbinātības un izaugsmes veicināšanā un nodrošināšanā, kā arī virzībā uz digitālo un zaļo pārkārtošanos; atgādina, ka MVU ir būtiska Eiropas ekonomikas un sociālās sistēmas daļa un ka likumdevējiem šajā pārkārtošanās procesā tie ir jāatbalsta un jāstimulē, jo īpaši nodrošinot piekļuvi finansējumam ilgtspējīgām tehnoloģijām, pakalpojumiem un procesiem un vienkāršojot administratīvās procedūras; pauž bažas par to, ka MVU iespējas un neaizsargātība nav pietiekami ņemta vērā visās ES politikas jomās, kas saistītas ar vienoto tirgu, tostarp centienos veicināt digitalizāciju un zaļo pārkārtošanos;

70. atzinīgi vērtē Eiropas iedzīvotāju, kopienu, pašvaldību, pilsētu, reģionu, nozaru un iestāžu līdzšinējo apņemšanos, centienus un progresu Parīzes nolīguma saistību izpildē;

71. atzinīgi vērtē to, ka vairāki ES tirdzniecības partneri ir ieviesuši oglekļa tirdzniecības vai citus oglekļa cenu noteikšanas mehānismus, un aicina Komisiju šo un līdzīgu politiku turpināt popularizēt pasaules mērogā; sagaida ātru vienošanos ar Padomi par priekšlikumu attiecībā uz sociāli taisnīgu ES oglekļa ievedkorekcijas mehānismu, kas ietver efektīvu oglekļa emisiju pārvirzes mehānismu, un tā ietekmi uz pasaules oglekļa cenu, kas veicinās globālo oglekļa emisiju samazināšanu un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanu;

72. uzskata, ka pāreja uz ilgtspējīgu ekonomiku ir jāapvieno ar Eiropas konkurētspējas saglabāšanu un darbvietu radīšanu, tā kā Eiropas zaļā kursa sekmīgas īstenošanas nolūkā ir ļoti svarīgi, lai, pielāgojoties jaunajai normatīvajai videi, vienotais tirgus saglabātu rentabilitāti;

73. uzsver, ka jāveicina tādu izejvielu un reto metālu konkurētspējīgi tirgi, kas ir svarīgi, lai panāktu zaļo pārkārtošanos, jo pasaules izejvielu resursi pieder tikai dažām valstīm; uzsver, ka ilgstoša atkarība no dažiem piegādātājiem būs pretrunā dažiem pašreizējiem politikas pasākumiem, piemēram, plānam *RePowerEU*, un Savienības iedzīvotāju upuriem;

74. uzsver, ka ir vajadzīgas kvalifikācijas programmas darbaspēka pārkvalificēšanai, lai apmierinātu pieaugošo pieprasījumu pēc darbaspēka energoefektivitātes, atjaunīgo energoresursu un zaļo tehnoloģiju risinājumu jomā; aicina visas dalībvalstis rīkoties, lai nodrošinātu, ka pašreizējais un nākamais Eiropas darbaspēks apgūst visas nepieciešamās prasmes, lai pārvaldītu, īstenotu zaļo pārkārtošanos un ieviestu tajā inovācijas;

Enerģētikas politika

75. atzinīgi vērtē visas iniciatīvas, kuru mērķis ir samazināt ES atkarību no fosilā kurināmā, tostarp samazināt un galu galā izbeigt atkarību no visa Krievijas fosilā kurināmā un ar to saistītajiem produktiem, jo Krievija savus dabas resursus izmanto kā ieroci un saistībā ar iebrukumu Ukrainā; šajā ziņā mudina Komisiju un Padomi izstrādāt ieguldījumu plānu energoefektivitātes pasākumiem un atjaunīgajiem energoresursiem, lai stiprinātu enerģētisko autonomiju; atgādina, ka saskaņā ar Komisijas aplēsēm ir vajadzīgi 300 miljardi EUR, lai līdz 2030. gadam pakāpeniski izbeigtu mūsu enerģētisko atkarību no Krievijas; norāda, ka ES pastāvīgi sadarbojas ar starptautiskajiem partneriem, lai dažādotu energoapgādi; norāda, ka Komisijas analīzē, kas pamato *RePowerEU*, prognozēts, ka jaunu apstākļu dēļ dažas fosilā kurināmā jaudas diemžēl varētu izmantot ilgāk, nekā sākotnēji paredzēts;

76. uzsver enerģētikas tiesību aktu pārskatīšanu saistībā ar paketi "Gatavi mērķrādītājam 55 %", lai tos saskaņotu ar Savienības palielināto mērķrādītāju līdz 2030. gadam samazināt emisijas par vismaz 55 %, lai vēlākais līdz 2050. gadam panāktu klimatneitralitāti; tomēr aicina turpināt noteikt vērienīgākus mērķus, piemēram, atjaunīgo energoresursu un energoefektivitātes jomā, jo īpaši ņemot vērā to, ka Eiropas Savienībai būtu jāturpina rādīt piemēru;

77. uzsver energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu galveno nozīmi pārkārtošanās procesā uz klimatneitrālu ekonomiku; atgādina, ka iespējamā zaļākā enerģija ir enerģija, ko mēs nelietojam, un jo īpaši atgādina nozīmi, kāda energoefektivitātes instrumentiem var būt tās veicināšanā; atzīst panākumus, kas gūti atjaunojamo energoresursu enerģijas attīstībā; vienlaikus aicina turpināt veidot energoefektīvus pasākumus, piemēram, nozaru integrāciju un liekā siltuma atkārtotu izmantošanu; norāda, ka 2018. gadā apkure veidoja 50 % no pasaules enerģijas patēriņa ([27]) un ka saskaņā ar principu "energoefektivitāte pirmajā vietā" to var izdevīgi izmantot atkārtoti un no jauna integrēt kā ilgtspējīgu apkures avotu, kas sniegtu labumu visām valstīm, jo liekais siltums tiek radīts visās valstīs; tomēr atzīst, ka ir svarīgi pielīdzināt atjaunīgo energoresursu un energoefektivitātes mērķus, lai vēlākais līdz 2050. gadam panāktu klimatneitralitāti un ievērotu Parīzes nolīgumu, kā arī *RePowerEU* mērķus, izmantojot atjaunīgo energoresursu un uzglabāšanas tehnoloģiju izmaksu pašreizējā samazinājuma iespēju; atzīst, ka vērienīgākām ES 2030. gada energoefektivitātes mērķrādītāja klimatiskajām iecerēm vajadzētu būt saderīgām ar elektrifikācijas, ūdeņraža, e-degvielu un citu tīru tehnoloģiju, kas nepieciešamas zaļās pārkārtošanās nolūkā, palielinājumu un plašāku izmantošanu;

78. atgādina, ka ir ievērojami jāpaplašina un jāpaātrina atļauju piešķiršanas procedūras atjaunīgo energoresursu projektiem, ņemot vērā ES dabas aizsardzības tiesību aktus, tostarp biodaudzveidības jomā, un kartēšanas un plānošanas procesā iesaistot visas attiecīgās ieinteresētās personas;

79. atgādina Savienības apņemšanos ievērot principu "energoefektivitāte pirmajā vietā", kurā ņemta vērā izmaksu efektivitāte, sistēmas efektivitāte, uzglabāšanas jauda, pieprasījuma elastīgums un piegādes drošība; uzsver, cik svarīgi ir šo principu iekļaut un īstenot visos attiecīgajos tiesību aktos un iniciatīvās un attiecīgā gadījumā visās nozarēs; norāda uz neizmantoto energoefektivitātes potenciālu tādās nozarēs kā rūpniecība ([28]), informācijas tehnoloģijas, transports un ēkas, tostarp apkure un dzesēšana; atzinīgi vērtē renovācijas viļņa stratēģiju un ar to saistītos un konkrētos normatīvos, finansēšanas un veicināšanas pasākumus, ar kuriem paredzēts līdz 2030. gadam vismaz divkāršot ēku energorenovācijas gada rādītāju, veicināt pamatīgu renovāciju un atvieglot e-mobilitāti, kas iekļauti paketē "Gatavi mērķrādītājam 55 %", lai mazinātu enerģētisko nabadzību; atgādina, ka būvniecības un renovācijas nozares MVU būs svarīga nozīme visā renovācijas viļņa procesā, kas ļaus samazināt ēku enerģijas patēriņu un ietekmi uz klimatu;

80. atzinīgi vērtē stratēģiju *RePowerEU* un aicina visas ES dalībvalstis pārdomāt Starptautiskās Enerģētikas aģentūras 10 punktu plānu, kura pareizas īstenošanas gadījumā gāzes imports no Krievijas varētu samazināties uz pusi, tādējādi samazinot Eiropas Savienības atkarību no Krievijas dabasgāzes;

81. uzsver, ka ir svarīgi iespējami ātrāk izbeigt fosilā kurināmā izmantošanu; norāda, ka šis mērķis ir jāsasniedz, vienlaikus maksimāli palielinot tā pozitīvo ietekmi uz Savienības energoapgādes drošību, rūpniecības konkurētspēju un iedzīvotāju labklājību; aicina G7 valstis rādīt piemēru enerģētikas pārkārtošanā un apturēt visus jaunos ieguldījumus fosilā kurināmā ieguvē; atzinīgi vērtē G7 valstu apņemšanos līdz 2035. gadam dekarbonizēt savas enerģētikas nozares un līdz šā gada beigām izbeigt lielāko daļu fosilā kurināmā projektu finansēšanu ārvalstīs; uzsver, cik svarīga ir starptautiska sadarbība, lai pakāpeniski pārtrauktu fosilā kurināmā izmantošanu, piemēram, *BOGA* un *Powering Past Coal Alliance*;

82. pauž nožēlu par to, ka fosilās enerģijas subsīdijas Savienībā kopš 2008. gada ir saglabājušās stabilas, kopumā sasniedzot aptuveni 55–58 miljardus EUR gadā, kas atbilst aptuveni vienai trešdaļai no visām enerģijas subsīdijām Savienībā, un ka pašlaik 15 dalībvalstis fosilo enerģiju subsidē vairāk nekā atjaunojamo enerģiju; uzskata, ka fosilā kurināmā

([27]) *IEA*, "*Market analysis and forecast from 2019 to 2024*", https://www.iea.org/reports/renewables-2019/power.

([28]) Atgādina, ka tiek lēsts, ka rūpniecības enerģijas galapatēriņa samazināšanas ekonomiskais potenciāls līdz 2030. gadam (salīdzinot ar scenāriju, kurā nekas netiek mainīts) ir 23,5 %;

subsīdijas apdraud Eiropas zaļā kursa mērķus un Parīzes nolīguma saistības; uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt konsekventākus cenu signālus visās enerģētikas nozarēs un dalībvalstīs un nepieļaut ārējo izmaksu internalizāciju; norāda, ka dažas dalībvalstis nesen ir pieņēmušas pasākumus, lai aizsargātu patērētājus, jo īpaši mājsaimniecības, no enerģijas cenu pieauguma tiešās ietekmes, un uzstāj, ka šādai praksei arī turpmāk jābūt ārkārtējai un īslaicīgai; aicina dalībvalstis un pārējās *COP 26* Puses par prioritāti noteikt ieguldījumus zaļajā enerģijā un infrastruktūrā un pakāpeniski pārtraukt tiešās un netiešās fosilā kurināmā subsīdijas;

83. uzskata, ka, lai Savienība varētu sasniegt klimata neitralitāti, tās energosistēmai vajadzētu būt integrētai un balstītai uz prioritāšu kaskādes sistēmu, sākot no principa "energoefektivitāte pirmajā vietā" īstenošanas, pamatojoties uz izmaksu efektivitāti, sistēmas efektivitāti, uzglabāšanas jaudu, piegādes drošību un pieprasījuma puses elastīgumu, ko atbalsta viedie tīkli un kas rada enerģijas ietaupījumus, kam seko tieša galapatēriņa nozaru elektrifikācija no atjaunīgajiem energoresursiem, atjaunīgo energoresursu un no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas degvielas, tostarp ūdeņraža, izmantošana galapatēriņa lietojumiem un pārejas posmā ilgtspējīga un droša mazoglekļa degviela lietojumiem, kuriem nav citu alternatīvu, vienlaikus saglabājot energoapgādes pieejamību, pieņemamas cenas un piegādes drošību, attīstot aprites, augstas energoefektivitātes, integrētu, savstarpēji savienotu, noturīgu un multimodālu energosistēmu;

84. atgādina, cik svarīgi ir ņemt vērā valstu energosistēmu un problēmu daudzveidību; uzsver, ka ir nepieciešama taisnīga pārkārtošanās, un atkārto zaļajā jaunajā kursā pausto solījumu, ka neviens netiks atstāts novārtā; pauž bažas par to, ka aptuveni 50 miljoni mājsaimniecību Savienībā joprojām dzīvo enerģētiskās nabadzības apstākļos, un uzskata, ka ES būtu jāpastiprina centieni, lai to novērstu un mazinātu; uzsver, cik svarīga ir vērienīgāku klimata mērķu sociālā dimensija; uzsver, ka ēku renovācijai ir izšķiroša nozīme ēku enerģijas patēriņa samazināšanā, emisiju samazināšanā un enerģijas rēķinu samazināšanā; uzsver, ka visas enerģētikas rīcībpolitikas būtu jāīsteno, ievērojot godīgas un taisnīgas pārkārtošanās principu un cieši sadarbojoties ar pilsonisko sabiedrību un sociālajiem partneriem; tādēļ uzskata, ka publiskā politika un spēcīgākas sociālās partnerības, kā arī pilsoniskās sabiedrības iesaiste vietējā, valsts un ES līmenī ir būtisks nosacījums, lai taisnīgi, iekļaujoši un sociāli ilgtspējīgi panāktu visu sabiedrības sektoru klimatneitralitāti;

85. atzinīgi vērtē Eiropas Ūdeņraža stratēģijas pieņemšanu, kurā prasīts līdz 2024. gadam Savienībā uzstādīt vismaz 6 GW atjaunīgā ūdeņraža ražošanas elektrolīzerus un līdz 2030. gadam — 40 GW atjaunīgā ūdeņraža ražošanas elektrolīzerus; šajā ziņā aicina Savienību un dalībvalstis veicināt ūdeņraža integrāciju nozarēs, kurās ir sarežģīti panākt oglekļa emisiju samazinājumu;

86. atzinīgi vērtē ES Atkrastes atjaunīgās enerģijas stratēģiju un tās mērķi līdz 2030. gadam sasniegt vismaz 60 GW un līdz 2050. gadam — 340 GW, ko Parlaments lūdza palielināt līdz 450 GW jaudas ([29]), kā arī Saules enerģijas stratēģiju, kuras mērķis ir līdz 2025. gadam uzstādīt 320 GW un līdz 2030. gadam — 600 GW saules fotoelementus; uzsver, ka jānodrošina, lai stratēģijas īstenošana dotu labumu visai Savienībai, tostarp dalībvalstīm, kurām ir tikai sauszemes robežas; uzsver, ka Eiropas uzņēmumi ieņem vienu no vadošajām vietām pasaulē un nozares iniciatori atkrastes atjaunīgo energoresursu jomā un ka nozarei ir neizmantots potenciāls turpmākai (gan tiešai, gan netiešai) darbvietu radīšanai, izaugsmei un eksportam; prasa, lai Eiropas vadošā loma atjaunīgo energoresursu nozarē un tās piegādes ķēdēs kļūtu par no ES rūpniecības politikas daļu; ar gandarījumu pieņem zināšanai kopīgo deklarāciju, ko 2022. gada maijā Ziemeļjūras samitā Esbjergā (Dānija) parakstīja Beļģija, Dānija, Vācija un Nīderlande un kas padarīs Ziemeļjūru par zaļo spēkstaciju Eiropai;

87. pauž pārliecību, ka ir jārada apstākļi, lai patērētāji iegūtu vairāk zināšanu un viņiem būtu vairāk stimulu izvēlēties ilgtspējīgākus enerģijas veidus un būt aktīvākiem; aicina Komisiju novērtēt tīkla jaudu, kas vajadzīga atjaunīgo energoresursu un elektriskās siltumapgādes risinājumu integrēšanai, un apzināt atlikušos šķēršļus, lai veicinātu atjaunīgo energoresursu pašpatēriņa un atjaunīgās enerģijas kopienu attīstību, jo īpaši mājsaimniecībām ar zemiem ienākumiem vai neaizsargātām mājsaimniecībām;

([29]) 2022. gada 16. februāra rezolūcija par Eiropas Atkrastes atjaunīgās enerģijas stratēģiju (OV C 342, 6.9.2022., 66. lpp.).

88. mudina turpināt Enerģijas nodokļu direktīvas pārskatīšanu, lai saskaņotu nodokļu politiku ar enerģētikas un klimata mērķrādītājiem 2030. un 2050. gadam, vienlaikus novērtējot tās ietekmi, cita starpā uz patērētājiem, enerģētisko nabadzību un transporta nabadzību;

89. uzsver — lai gan Eiropa tiecas sasniegt savus vērienīgos mērķus, lai, vēlākais, līdz 2050. gadam pasaulē sasniegtu emisiju nulles līmeni, būs vajadzīga koordinēta rīcība pasaules mērogā; uzsver, ka jaunattīstības valstīm būs nepieciešama starptautiskā palīdzība, lai tās varētu īstenot zaļo pārkārtošanos; uzsver, ka ir svarīgi uzlabot ciešu pārrobežu sadarbību un paraugprakses apmaiņu ar starptautiskajiem partneriem politikas veidošanas un zinātnes jomās, tostarp tehnoloģiju nodošanas jomā, lai veicinātu energoefektivitāti un ieguldījumus ilgtspējīgās energotehnoloģijās un infrastruktūrā; norāda, ka Komisija nesen ir pieņēmusi paziņojumu par ES ārējo enerģētisko sadarbību, kurā cita starpā ir pausta apņēmība sadarboties ar trešām valstīm visā pasaulē un "mudināt partnervalstis ne tikai palielināt savus centienus klimata jomā un noteikt ceļus uz klimatneitralitāti, bet arī izveidot abpusēji izdevīgas ilgtermiņa attiecības, jo īpaši enerģētikas nozarē";

90. atzinīgi vērtē Komisijas nodomu 2022. gadā pieņemt rīcības plānu enerģētikas nozares digitalizācijai, lai ES izvirzītos par tehnoloģisko līderi un lai nodrošinātu integrētāku enerģētikas sistēmu ar viediem risinājumiem konkrētās nozarēs un uzlabotu finansējumu 2021.–2027. gadam; atgādina, cik svarīgi ir novērst kiberdrošības riskus enerģētikas nozarē, lai nodrošinātu energosistēmu noturību;

Pētniecība, inovācija, digitālās tehnoloģijas un kosmosa politika

91. atzinīgi vērtē programmas "Apvārsnis Eiropa" nozīmi un tās devumu klimatneitralitātes nodrošināšanā; uzskata, ka partnerības pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa", tostarp kopuzņēmumi, veicinās sadarbību starp publisko un privāto sektoru ar mērķi palīdzēt īstenot zaļo pārkārtošanos, vienlaikus nodrošinot inovāciju ilgtspēju, piekļūstamību un pieejamību cenas ziņā; uzsver, ka ir svarīgi uzlabot MVU piekļuvi pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" uzaicinājumiem un dalību tajos, kā arī uzlabot saziņu ar iedzīvotājiem un viņu iesaistīšanu saistībā ar Eiropas pētniecības un izstrādes projektu un jauno tehnoloģiju, tostarp "bākas projektu", rezultātiem, lai palielinātu sabiedrības informētību un padarītu Savienības lomu redzamāku tās iedzīvotājiem;

92. atzinīgi vērtē *Copernicus* programmas un jaunā ES Zemes novērošanas zināšanu centra nozīmi zemes, atmosfēras un jūras vides monitoringa dienesta darbā; uzsver satelītnovērošanas spēju nozīmi klimata pārmaiņu uzraudzības, modelēšanas, prognozēšanas un atbalsta politikas veidošanā;

93. uzsver, ka ir jāpiesaista vairāk gan valsts, gan privātie ieguldījumi jaunu ilgtspējīgu tehnoloģiju pētniecībā, inovācijā un ieviešanā, tostarp darbietilpīgās nozarēs, lai izveidotu jaunus infrastruktūras tīklus un projektus, kas sekmē Eiropas zaļā kursa un Parīzes nolīguma mērķu sasniegšanu; uzsver, ka turpmākajā pētniecībā un tehnoloģijās būtu jāņem vērā ilgtspēja un apritīgums; vienlaikus uzsver fundamentālo pētījumu, kā arī pētniecības un inovācijas sadarbīgo un starpdisciplināro pieeju nozīmi klimata problēmu risināšanā; turklāt norāda, ka ir jāatbalsta sociālā inovācija, kas ir svarīga, lai nodrošinātu sabiedrības neapmierinātās vajadzības un problēmas, vienlaikus dodot cilvēkiem iespēju īstenot zaļo pārkārtošanos;

94. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt saskaņotību un konsekvenci, piedāvājot inovatīvu tehnoloģiju veicināšanas stimulus, lai sasniegtu 2030. un 2050. gada mērķus, pievēršoties jau nobriedušu tehnoloģiju ieviešanai, kā arī ieguldījumiem jaunās tehnoloģijās, kas jāizstrādā, lai vēlākais līdz 2050. gadam sasniegtu Savienības klimatneitralitātes mērķi;

95. uzsver, ka ir vajadzīga divējādā pārkārtošanās, kurā digitālā pārkārtošanās ir cieši saistīta ar zaļo pārkārtošanos; uzsver, ka digitālajām tehnoloģijām var būt būtiska nozīme, Savienības zaļās pārkārtošanās procesā; atgādina, ka Savienības atveseļošanai ir jāizveido stabils tiesiskais regulējums, kas sekmē progresu, ieskaitot tirgus virzītu progresu, pētniecībā, inovācijā un ilgtspējīgu tehnoloģiju izstrādē, un jāizveido arī atbilstīgi nosacījumi to finansēšanai;

96. uzsver, ka digitalizācija ir viens no galvenajiem faktoriem, kas veicina energosistēmu integrāciju, jo tā var nodrošināt dinamiskas un savstarpēji saistītas energonesēju plūsmas, ļaut savstarpēji savienot daudzveidīgākus tirgus un sniegt vajadzīgos datus, lai saskaņotu piedāvājumu un pieprasījumu; uzsver, ka digitālajām tehnoloģijām piemīt potenciāls palielināt energoefektivitāti un tādējādi samazināt kopējās SEG emisijas; uzsver, ka attiecībā uz piekļuvi enerģētikas datiem un to nosūtīšanu jānodrošina drošs tiesiskais regulējums ar nediskriminējošām un pārredzamām procedūrām; atgādina par Komisijas aplēsēm, ka IKT ietekme uz vidi veido 5–9 % no pasaules elektroenerģijas patēriņa un vairāk nekā 2 % no pasaules SEG emisijām; uzsver, ka saskaņā ar Komisijas Kopīgā pētniecības centra 2018. gada pētījumu par mākslīgo intelektu datu centri un datu pārraide varētu veidot 3–4 % no Savienības kopējā elektroenerģijas patēriņa; uzsver, ka Komisija paredz datu centru pakalpojumu patēriņa pieaugumu par 28 % no 2018. līdz 2030. gadam; uzsver, ka 47 % digitālo oglekļa emisiju rada patērētāju iekārtas, piemēram, datori, viedtālruņi, planšetdatori un citi savienotie objekti; tādēļ aicina veikt pasākumus, lai samazinātu IKT nozares oglekļa pēdu, tīkla, datu centra un patērētāju ierīču līmenī nodrošinot energoefektivitāti un resursefektivitāti, un atkārtoti uzsver mērķi ne vēlāk kā 2030. gadā padarīt datu centrus par klimatneitrāliem un energoefektīviem, kā norādīts digitālajā stratēģijā;

97. atgādina, cik svarīgs ir pētniecības un inovācijas ieguldījums Parīzes nolīgumā noteikto mērķu un Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanā; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt pētniecību un inovāciju un vispārēji palielināt ES un valstu budžetus, kas paredzēti pētniecībai un inovācijai ilgtspējīgu un drošu energotehnoloģiju un inovācijas jomā; aicina Komisiju apsvērt iespēju turpināt atbalstīt tehnoloģijas un inovatīvus risinājumus, kas veicinās klimatnoturīgu un integrētu enerģētikas sistēmu, tostarp jomās, kurās Eiropai ir vadošā loma pasaulē un vietējās vērtību ķēdes; uzskata, ka ir būtiski, lai Eiropā būtu nozīmīgi atjaunojamo energoresursu enerģijas vērtību ķēžu segmenti, lai sasniegtu klimata mērķus un dotu eiropiešiem nozīmīgas ekonomiskās priekšrocības, un aicina pieņemt pienācīgus pasākumus, lai atbalstītu Eiropā balstīta satura nozīmi atjaunīgo energoresursu piegādes ķēdē un tiesību aktos;

Klimata pārmaiņas un attīstība

98. atkārtoti apstiprina ES apņemšanos īstenot attīstības politikas saskaņotību, jo īpaši rūpniecības, lauksaimniecības, zivsaimniecības, tirdzniecības un ieguldījumu politikā; uzstāj uz saskaņotu pieeju Parīzes nolīguma un Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošanai gan iekšpolitikā, gan ārpolitikā;

99. aicina Komisiju, dalībvalstis un citas G7 valstis izstrādāt un pieņemt taisnīgas enerģētikas pārkārtošanas partnerības ar jaunattīstības valstīm un veikt jaunus un papildu ieguldījumus, lai nodrošinātu taisnīgu pārkārtošanos uz fosilā kurināmā pakāpenisku izbeigšanu jaunattīstības valstīs; uzskata, ka šīm partnerībām galvenokārt jābalstās uz finanšu instrumentiem, kas nerada parādus;

100. uzsver, cik svarīga ir cilvēktiesību pieeja klimatrīcības jomā, lai nodrošinātu, ka visos pasākumos tiek ievērotas un atbalstītas visu cilvēku cilvēktiesības; mudina *UNFCCC* Puses integrēt cilvēktiesību dimensiju savos NND, pielāgošanās paziņojumā un NPP;

101. aicina īstenot attīstības un klimata politiku, lai risinātu nevienlīdzības problēmu, iepriekšējo parādu radītās problēmas un nabadzības problēmu, ko saasina klimata pārmaiņu negatīvā ietekme;

Eiropas Parlamenta loma

102. uzskata — tā kā starptautisku nolīgumu noslēgšanai ir vajadzīga Parlamenta piekrišana un tā kā Parlamentam kā vienam no likumdevējiem ir liela loma Parīzes nolīguma īstenošanā ES teritorijā, Parlaments ir jāiekļauj ES delegācijas sastāvā; tādēļ sagaida, ka Parlamentam atļaus piedalīties *COP 27* ES koordinācijas sanāksmē Šarm eš Šeihā un jau no sarunu sākuma garantēs piekļuvi visiem sagatavošanas dokumentiem;

o

o o

103. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī *UNFCCC* sekretariātam ar pieprasījumu to izsūtīt visām trešo valstu līgumslēdzējām Pusēm.